

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Anden behandling af lovforslag nr. L 124: Forslag til lov om orlov til lønmodtagere, der passer nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom.

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 27/2 2002. Første behandling 15/3 2002. Betænkning 17/4 2002. Ændringsforslag nr. 1 af 22/4 2002 uden for betænkningen af Bent Bøgsted (DF)).

Der var ikke stillet ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet 1 ændringsforslag af Bent Bøgsted (DF).

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg har forstået, at der også i denne sag ønskes udsættelse af behandlingen og henvisning af forslaget til fornyet udvalgsbehandling.

Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget. Sagens videre behandling stilles herefter i bero, og lovforslaget går til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Anden behandling af lovforslag nr. L 60: Forslag til lov om tilskud til Færøernes hjemmestyre for 2002.

Af finansministeren (Thor Pedersen).

(Fremsat 29/1 2002. Første behandling 19/2 2002. Betænkning 25/4 2002).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik herefter til tredje behandling.

Afstemning

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

18) Forespørgsel nr. F 27:

Forespørgsel til statsministeren og socialministeren:

»Set i lyset af de dramatiske nedskæringer i det forebyggende arbejde for de dårligt stillede ønskes oplyst, hvilket ambitionsniveau regeringen har til sikring af ordentlige levevilkår og livsvilkår for disse mennesker, og hvordan regeringen vil sikre opfyldelse heraf?«
Af Villy Søvnald (SF), Aage Frandsen (SF) og Ole Sohn (SF).

(Forespørgslen anmeldt 28/2 2002. Fremme af forespørgslen vedtaget 13/3 2002).

Første næstformand (Svend Auken):

Vi vil arbejde på den måde, at ordføreren for forespørgerne først får ordet. Derefter bliver der lejlighed til at besvare forespørgslen, hvorefter vi vil afbryde til frokost. Det vil sige, at ministeren får mulighed for at svare på forespørgslen først.

Begrundelse

Villy Søvnald (SF):

Da den nuværende regering kom til magten, var det jo med løftet om, at regeringen var meget optaget af det forebyggende arbejde og vilkårene for de dårligst stillede.

Afstanden mellem løfterne fra dengang og virkeligheden nu bliver desværre stadig større. De dårligstes vilkår bestemmes jo ikke alene – men også – af socialpolitikken, de bestemmes også af den boligpolitik, der føres på de områder, der grænser op til socialpolitikken. Boligpolitikken, uddannelsespolitikken, arbejdsmarkedspolitikken og ikke mindst de rammer, kommuner og amter har for at løse opgaverne for de dårligst stillede, er helt afgørende.

I Danmark har vi en årelang tradition for en socialstat, hvor vi tager hånd om de dårligst stillede, både ved at sikre indkomst til mennesker, der ikke selv har mulighed for at skaffe sig indkomst – det drejer sig om gamle, det drejer sig om syge, det drejer sig om handicappede, det drejer sig om arbejdsløse – og ved at sikre hjælp og støtte til mennesker, der har hjælp og støtte behov. Og endelig ikke mindst ved at gå tidligt ind i forebyggende arbejde for at bryde med de mønstre, der ellers ville betyde store problemer senere i livet.

Det her er den første mulighed, vi får under den borgerlige regering, for at få en samlet debat om forebyggelse og forholdene for de dårligst stillede. Den kommer i en situation, hvor det fyger med meldinger om massive forringelser i kommuner og amter, der er ved at gøre klar til at skære ned, så budgetterne passer til regeringens meget stramme økonomiske krav. Jeg ser med spænding frem til ministrenes besvarelser.

Besvarelse

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil da gerne takke forespørgerne for, at vi i dag får lejlighed til at drøfte vilkårene for de svageste i vores samfund. Som hr. Villy Søvnald ved, er en styrket indsats for de svageste grupper i vores samfund et meget højt prioriteret område for regeringen.

Men jeg vil godt starte med at slå fast, at hr. Villy Søvnalds udgangspunkt for forespørgslen er helt forkert. I forespørgslen påstår hr. Villy Søvnald, at der er foretaget dramatiske nedskæringer i det forebyggende arbejde for de dårligst stillede. Det er direkte forkert. Tværtimod er det sådan, at regeringen allerede har styrket og også i de kommende år vil forstærke indsatsen over for de allersvageste grupper i vores samfund.

Finansloven for år 2002 indebærer omprioriteringer, der svarer til omkring 1,75 pct. af statens samlede budget. Og det har regeringen gjort for at indfri løfterne om flere penge til sygehuse, til ældreomsorg, til barselorlov osv. Der er i alt tilført 5 mia. kr. til en forstærket indsats på disse velfærdsområder, og finansieringen af det er sket uden at hæve skatter og afgifter. Finansieringen er sket ved omprioriteringer.

Som led i denne omprioritering er der selvfølgelig områder, som i år 2002 bliver tilført færre midler, men denne omprioritering er netop sket uden forringelser i den forebyggende indsats og

uden forringelser i indsatsen over for de svageste. Ja, tværtimod er der sket det, at regeringen styrker indsatsen, både den forebyggende indsats og indsatsen for de svageste i samfundet.

Den allervigtigste forebyggende indsats er i virkeligheden at fastholde mennesker i beskæftigelse og sikre, at mennesker, der bliver arbejdsløse eller syge, kommer tilbage i beskæftigelse hurtigst muligt. Det er et højt prioriteret mål for regeringen, at flere kommer i arbejde, ikke kun for den enkelte, men også for samfundets skyld. Vi har brug for flere mennesker i arbejde for at finansiere fremtidens velfærdssamfund.

Vi skal derfor have forbedret beskæftigelsespolitikken. Vi skal bruge alle de hænder, der er i vores samfund. Hovedoverskrifterne for denne indsats skal være: Bedre aktivering og formidlingsindsats, unge hurtigere ud på arbejdsmarkedet, flere indvandrere i arbejde, bedre kvalificering af arbejdsstyrken. Efter sommerferien forventer regeringen efter drøftelse med arbejdsmarkedets parter at fremlægge en ny beskæftigelsesreform for flere i arbejde.

KL. 11.55

Ved et langvarigt sygefravær er der risiko for, at tilknytningen til arbejdsmarkedet helt mistes eller i hvert fald bliver svagere. Regeringens tilførsel af ekstra 1,5 mia. kr. til sygehussektoren for at nedbringe ventetiderne til sygehuse er med til at reducere denne risiko. Der er også brug for at se på, hvordan vi kan mindske sygefraværet. Det er jo netop derfor, regeringen lægger den allerstørste vægt på at nedbringe ventelister og forebygge sygefravær.

Uddannelse er også med til at forebygge sociale problemer. Regeringen vil styrke kvaliteten og det faglige niveau i uddannelserne.

I regeringens 10-punkts-program for folkeskolen indgår bl.a., at eleverne i de mindste klasser skal have flere timer i dansk og matematik. I programmet indgår også, at 10.-klasses-tilbudet skal have en bedre kvalitet, og at dette tilbud skal målrettes til de unge, som ikke har forudsætninger for at gennemføre en ungdomsuddannelse efter 9. klasse. Altså igen en stærk, forebyggende indsats.

I det hele taget vil regeringen styrke og udvikle vores velfærdssamfund, så den enkelte både får større frihed og mere tryghed. Og et afgørende led i denne politik er også en bedre indsats for de svageste i vort samfund.

Da regeringen trådte til, understregede vi, at vi ville forstærke indsatsen for at hjælpe de dårligst stillede. Det har vi 1. marts 2002 fulgt op af

et særligt handlingsprogram, der har overskriften »Det fælles ansvar«, det fælles ansvar for de svageste grupper: de hjemløse, misbrugere og de mest udsatte blandt de sindslidende. Det er et handlingsprogram, som giver sigtelinjer for en forbedret indsats. Det er et handlingsprogram, som indeholder en række forslag til konkrete initiativer.

For at overvåge denne indsats for de svageste i samfundet har regeringen nedsat et særligt uafhængigt råd: Rådet for socialt udsatte. Det er et råd, der skal være de svages talerør. Det er et råd, der skal komme med forslag til, hvordan indsatsen kan blive forbedret. Rådet skal hvert år udgive en rapport om situationen for de svageste grupper – en rapport, som vi kan debattere her i Folketinget, så vi sikrer, at der hele tiden er den allerstærkeste fokus på indsatsen over for de svageste grupper.

Socialministeren vil i sit bidrag til besvarelsen af forespørgslen redegøre nærmere for regeringens mål og initiativer for de svage grupper. Jeg vil blot generelt sige, at regeringen lægger stor vægt på, at der skal ske et gennembrud i indsatsen for de svageste grupper. Vi har et fælles og netop et fælles ansvar for at hjælpe denne gruppe, hjælpe den til at skabe sig en tryk og meningsfuld tilværelse.

Det er derfor glædeligt, at der ved dette års satspuljeforhandlinger var enighed om at støtte en række initiativer som det første skridt i at føre handlingsplanen for de svage ud i livet. Med satspuljeforliget blev det aftalt at afsætte ca. 100 mio. kr. til de særligt udsatte grupper, et beløb, der stiger til ca. 200 mio. kr. i 2004 og 2005. Herudover er der afsat øgede midler bl.a. til de handicappede.

Satspuljen for 2002 er det første skridt og kun det første skridt. Yderligere skridt til styrkelse af indsatsen vil vi tage ved forhandlingerne om næste års satspulje plus – og det vil jeg godt understrege – om finansloven.

Regeringen vil også ved forårets forhandlinger med kommuner og amter drøfte en stærkere indsats for de svageste grupper. I den forbindelse vil jeg nævne psykiatrirådet, hvor regeringen vil lægge op til yderligere forbedringer. Den nuværende psykiatriaftale udløber med udgangen af 2002, og regeringen vil til efteråret indlede forhandlinger med Folketingets partier om en fornyelse af psykiatriaftalen.

Selv om rammerne for væksten i det samlede offentlige forbrug er snæver og vil være snæver i de kommende år, så skal der simpelt hen være

plads til at prioritere indsatsen for de svageste. Kræfter og ressourcer skal i højere grad bruges til at hjælpe dem, som ikke er i stand til at hjælpe sig selv.

Kl. 12.00

Socialministeren (Henriette Kjær):

Denne forespørgsel bygger på en beklagelig misforståelse. Udgangspunktet er, at regeringen skulle have gennemført dramatiske nedskæringer. Det er helt hen i vejret. Regeringen har netop gennemført en række forbedringer for de svageste i vores samfund.

Det er regeringens klare politik, der er formuleret i regeringsgrundlaget, at der over de kommende år skal ske et mærkbart løft i indsatsen over for de svageste grupper i dette samfund.

Jeg vil også fremhæve regeringens handlingsprogram »Det fælles ansvar« om en forstærket og målrettet indsats for de svageste og de mest udsatte grupper i vort samfund. Det er et langsigtet program, og det er et ambitiøst program, og det er regeringens klare opfattelse, at der til stadighed skal afsættes ressourcer for at sikre det lange, seje træk i indsatsen for at sikre, at indsatsen bliver effektiv.

Der er som sagt taget fat på denne indsats, og mere vil følge i de kommende år.

Påstanden om, at vi har en regering, som skærer ned på de svageste, er og bliver en falsk påstand. Men når nu forespørgslen er stillet, så giver det mig jo lejlighed til endnu en gang at redegøre for regeringens mange initiativer, og det vil jeg gerne takke SF for.

Et gammelt ordsprog siger: Der findes mennesker, som er så vant til at overdrive, at de ikke kan fortælle sandheden uden at omgå den. På det socialpolitiske område lever SF og også nogle gange andre partier desværre af at overdrive. En borgerlig regering kan stort set ikke nå at komme ud fra dronningen på Amalienborg, før påstandene om social massegrav og alverdens ulykker og beskyldninger om sociale nedskæringer fyger om ørerne. Det bliver de imidlertid ikke mere rigtige af.

Regeringen har nu haft ansvaret i knap et halvt år, og mange ting er sat på skinner, men det betyder ikke, at vi er færdige med arbejdet.

Etablering af Rådet for socialt udsatte og dets arbejde de kommende år vil komme til at spille en meget vigtig rolle for vores indsats over for de grupper, som trænger allermost. Regeringen vil også se på både børnenes og de ældres vilkår. Lad mig sige det én gang for alle: Regeringen vil

arbejde for at forbedre de udsatte gruppers liv. Det er ikke noget, vi forbeholder festtalerne. Det er for os benhård ideologi.

Et velfærdssamfund skal jo måles på, hvordan man behandler de svageste og de mest udsatte mennesker. Her har tidligere regeringer ikke gjort det godt nok. Men selvfølgelig tager det sin tid at skulle rydde op efter næsten 10 år, hvor Socialdemokratiet, SF og Enhedslisten var toneangivende. Man kan i dag kun ærgre sig over, at SF ikke havde flere kræfter til at påvirke de socialdemokratiske ledede regeringers politik.

Det er godt, vi nu har fået en ny regering, som har fået initiativet og virkelysten til at blomstre i SF på det sociale område. Virkeligheden er, at flere af de alvorlige problemer, som både regeringen og oppositionen er optaget af at løse på det sociale område, voksede under socialdemokratiske regeringer i 1990'erne.

Der blev jo ikke færre hjemløse. Velfærdsproblemerne for de mest udsatte grupper blev ikke mindre på trods af et massivt økonomisk op-sving. De psykisk syges problemer blev jo ikke løst. Mange grupper kom slet ikke til at opleve de gode tider. Og hvordan var det nu også, det gik med kontanthjælpsmodtagerne, der havde været længst på kontanthjælp? Svaret er: Ikke så godt. De blev hængende i systemet. Væksten i antallet af førtidspensionister er vel heller ikke noget succeskriterium, som man kan være stolt af.

Jeg siger ikke, at det er let at løse de problemer, og jeg ved, at skiftende socialministre har haft et godt hjerte og har gjort en helhertet indsats, men at denne regerings ambitionsniveau skulle være lavere end den tidligere, er direkte usandt.

Realiteten er, at Danmark i 1990'erne fik skabt en gruppe af virkelig svage i dette samfund, som blev stadig svagere i takt med, at middelklassen og de bedre stillede oplevede store værdistigninger på boliger og betydelige reallønsfremgange. Man skal derfor være varsom med at fare frem med påstande om, at de sociale problemer, vi oplever i dagens Danmark, alene skulle være denne regerings skyld.

Regeringen har allerede taget en række initiativer, der vil forbedre levevilkårene og især livsvilkårene for de dårligst stillede.

KL 12.05

På ældreområdet har regeringen afsat 500 mio. kr. om året til et generelt løft i ældreplejen. Disse midler vil komme de svage ældre til gode. Der var brug for en forbedring af ældreplejen,

og det er et af områderne, som regeringen vil følge meget tæt i den kommende tid.

I forbindelse med udmøntningen af satspuljen for 2002 er det aftalt med satspuljepartierne at afsætte 670 mio. kr. i perioden 2002-2005 til indsatsen for de svageste grupper.

Regeringen vil samtidig sørge for, at der i forbindelse med de årlige finanslovforhandlinger vil blive tilført flere midler til området. Der er afsat flere midler til de svageste i år sammenlignet med de senere år, men det vigtigste er, at de midler, der er afsat, anvendes på den bedst mulige måde.

Som aftalt i satspuljeforliget vil formål og retningslinjer for udmøntningen af de afsatte puljer bliver forelagt satspuljepartierne, inden pengene bruges, det gælder bl.a. de ca. 500 mio. kr., som er afsat til puljen for socialt udsatte grupper.

Hr. Villy Søvndal vil få mulighed for at bidrage med alle sine konstruktive ideer og forslag til, hvordan man konkret kan fremme en god indsats i forhold til de svageste grupper i samfundet.

På boligområdet har regeringen sikret, at ældre og handicappede nu bliver behandlet ens i relation til husleje, uanset hvilken boligtype den enkelte bor i. Det vil give lettelser til en del, som tidligere oplevede store stigninger i huslejen som følge af stigende ejendomspriser.

Som led i finanslovaftalen mellem regeringen og Dansk Folkeparti bliver varmetillægsreglerne ændret. Det vil betyde en forbedring for mange ældre.

Folketinget behandler for tiden et forslag om at genindføre efterlevelsespensionen for pensionister. Fra den 1. juni i år vil vi kunne give den længst levende af et pensionistpar den tryghed, at der efter partnerens død sker en fortsat udbetaling af de sammenlagte pensioner i en periode svarende til 3 måneder fra dagen for dødsfaldet. Det er et resultat af samarbejdet med Dansk Folkeparti, ligesom en udvidelse af ledsageordningen så også ældre på over 67 år kan få 15 timers ledsaget aktivitet om måneden. Det er i den grad forebyggende og hindrer ensomhed, som vi ved er roden til meget ondt.

Men ikke kun de ældres vilkår ligger regeringen på sinde. På børneområdet ønsker regeringen at skabe forbedringer i levevilkårene for børn og unge, som er anbragt. Vi har hørt og set grelle eksempler de seneste år. Jeg har derfor taget initiativ til en kulegravning af områdets opholdssteder og inviteret KL og Amdsrådsfor- eningen til et samarbejde. Her vil en bred vifte af

initiativer blive drøftet. Initiativer som senere vil blive fulgt op af handling.

Det er vigtigt, at der sættes fokus på den kvalitet, der ydes under en anbringelse, hvis vi skal sikre anbragte børn og unge ordentlige levevilkår. Det er god forebyggelse.

Men én ting er lovgivning og ressourcer, noget andet er viden og indsigt i de svage gruppers vilkår. Hvis indsatsen virkelig skal hjælpe, må vi i dialog med brugerne. Derfor har vi nedsat Rådet for socialt udsatte. Regeringen mener, det har stor betydning, at såvel brugere som medlemmerne af rådet bruger deres egne erfaringer til at styrke den forebyggende indsats. Rådets arbejde skal tage udgangspunkt i handlingsprogrammet »Det fælles ansvar«, og rådet skal se til, at de mange gode intentioner bliver ført ud i livet.

Samtidig ønsker denne regering et godt samarbejde med de frivillige organisationer. De er gode til fornyelse og innovation. Og regeringen vil fremme samarbejdet mellem det offentlige og de frivillige sociale organisationer i forbindelse med indsatsen over for de svageste.

Den frivillige sociale indsats bidrager i øvrigt til den forebyggende indsats ved at styrke de sociale netværk og mindske ensomheden og social udelukkelse. Herved kan sociale problemer opfanges i opløbet, inden de vokser sig store.

Regeringen har taget flere initiativer til at styrke det frivillige sociale arbejde, bl.a. en forlængelse af uddannelsespuljen til frivillige, oprettelse af en ny udviklingspulje og initiativer til at styrke tilgangen af flere frivillige.

Som sagt er det vigtigt, at de mange midler, som afsættes, også kommer de tiltrængte grupper til gode. Derfor må styringen af indsatsen ske målrettet og tæt. Det er regeringen magtpåliggende, at der rent faktisk sker en forstærket indsats over for de dårligst stillede der, hvor de bor i kommunerne og amterne. Det kom til udtryk i forhandlingerne om udmøntningen af satspuljen, og det er jo ikke tilfældigt, at der var brugt ord som tilvækstgaranti.

Kl. 12.10

Erfaringerne fra de hidtidige finansieringsmønstre er ikke gode. Jeg kan blot henvise til hjemløsepuljen og kommunernes og amternes manglende lyst til at søge støtte.

Når vi siger, at der skal ske en tilvækst, så mener vi det, og derfor vil regeringen sammen med kommuner og amter drøfte, hvordan vi sikrer en merindsats over for de svageste grupper i samfundet.

Som det fremgår af min besvarelse, kan man ikke tale om, at regeringen har skåret ned på indsatsen over for de svageste i samfundet, tværtimod. Vi har sat en lang række ting i gang, og mere vil følge. Vi mener, hvad vi har sagt: De svageste i dette samfund skal have et bedre liv. Jeg håber derfor, at vi ikke kun i dag, men også i de kommende år kan skabe et bredt samarbejde i Folketinget, så vi én gang for alle får skabt en bedre tilværelse for dem, som er ringest stillet.

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.15, og vi starter med hr. Villy Søvndal som ordfører for forespørgslerne.

Mødet udsat kl. 12.11

Mødet genoptaget kl. 13.15

Forhandling

Villy Søvndal (SF):

Jeg siger tak til statsministeren og socialministeren for besvarelserne af forespørgslen. Deres første bemærkning var enstemmig, at mit udgangspunkt skulle være forkert, at der ikke var tale om forringelser hverken i det forebyggende arbejde eller i forhold til de dårligst stillede.

Jeg må sige, at jeg synes, det er bekymrende, at vi taler så forskelligt om en verden, der er ens. Jeg vil advare regeringen mod at tegne et glansbillede, som ikke har noget med virkeligheden at gøre, fordi den dagligdag, der opleves rundt omkring, er den stik modsatte. Det vil jeg så bestrebe mig på at dokumentere, og det vil jeg forsøge at gøre grundigt område for område, så langt tiden nu tillader.

Jeg synes, det var bemærkelsesværdigt, at hverken socialministeren eller statsministeren nævnte boligområdet med et eneste ord. Når jeg synes, det er så bemærkelsesværdigt, er det, fordi det jo er et helt centralt element i forhold til at sikre menneskers levevilkår. Hvad er regeringens bidrag her på boligområdet? Det er kæmpe besvarelser på det boligsociale område. Der, hvor man forsøger at samle nogle af de mennesker, der virkelig er trængt, op, inden det udvikler sig negativt, havde hverken statsministeren

eller socialministeren noget som helst at bidrage med. Men kendsgerningen er, at regeringen har skåret, ligesom kendsgerningen er, at regeringen har skåret på byfornyelsen.

Men det, der måske er det værste på boligområdet, er, at de planlagte stramninger af kommunernes og amternes økonomi betyder en halvering af det planlagte boligbyggeri. Ifølge Arbejdsgiverforeningen BYG vil antallet af afsluttede boliger i år blive reduceret fra 11.000 til 6.000, og jeg tror, man skal fæste en del lid til BYG's oplysninger. De lever faktisk af at gætte rigtigt på de her områder i modsætning til de mere rørstrømske udmeldinger.

Det har dramatiske konsekvenser for de dårligst stillede levevilkår at sænke det støttede boligbyggeri helt derved i forhold til alle centrale mål for de dårligst stillede, for de sindslidende, for de hjemløse, for de tidligere straffede, der skal resocialiseres, men såmænd også for de ældre og unge. Det er katastrofalt, at regeringens greb om kommunerne tvinger boligbyggeriet helt derved.

Uddannelse nævnte statsministeren i forbindelse med folkeskolen og 10.-klasserne, ellers var det også fraværende. Det er også katastrofalt, for når vi har været optaget af forespørgslen her om det forebyggende arbejde, er det jo, fordi regeringen med utrolig præcision rammer lige præcis de uddannelser, der kommer dem til gavn, der mindst fik del i uddannelserne.

Det er daghøjskolerne, der bliver udsat for voldsomme nedskæringer. Det er den fri ungdomsuddannelse, der forsvinder. Det er folkeoplysningen, der gør det så dyrt, at den forsvinder i nogle regioner og får en voldsom social slagside. Det er efteruddannelse, der skæres på.

Jeg synes også, at det er bemærkelsesværdigt, at regeringen slet ikke er optaget af arbejdsmarkedsområdet, mennesker, der rammes af arbejdsskader og arbejdsulykker. Dels er det en tragedie for den enkelte, og dels er det en kæmpe stor samfundsudgift, vi har med at gøre.

På selve socialområdet har regeringen fået lov til stort set uimodsagt af en ikkertilstedeværende kritisk presse at sige – det skete også i dag i både statsministerens og socialministerens tale – at man vil gøre noget for de virkelig hårdt ramte udstødte.

Hvis nu man tager udgangspunkt i Venstres egne tal, så var Venstre så rare at udgive et småskrift i april måned sidste år, der hed: »Bedre vilkår for samfundets udsatte grupper«. Her dokumenterer Venstre i pjecen, at hvert eneste år un-

der den forudgående regering blev de udsatte grupper fra statsligt hold løftet med i omegnen af ½ mia. kr.

Statsministeren redegjorde for tallene i dag. De er mindre end halvdelen. Det er simpelt hen utroligt, at en ikkertilstedeværende kritisk presse ikke er gået på regeringen lige præcis på det her punkt.

Kl. 13.20

Sandheden er, at selv når man lægger alle mulige satsmidler sammen, så er indsatsen mindre end halvdelen af, hvad den var før. Det sker så samtidig med, at man tager kvælertag på amternes økonomi.

Der undrer det mig altså også, at en regering, der har siddet så kort, er så dårligt informeret. Er man ikke opmærksom på, at der foregår en debat i Storstrøms Amt, hvor man på grund af den stramme kommuneøkonomi vil skære med 14 pct. – en syvendedel – af amtets socialområde? 400 stillinger på psykiatriområdet, på hjemløseområdet osv. Hvordan kan man så fastholde det glansbillede, som intet har med virkeligheden at gøre?

Når man så lægger de kommunale stramme budgetter, altså de 14 pct.s beskæringer i Storstrøms Amt, sammen med en statslig indsats, der reelt er halveret i indsats, så tegner der sig et billede af, hvor barsk den kommende tid bliver.

Jeg vil runde af med at sige: Meget kan man klare med spindoktorer og med en stort set ukritisk presse i forhold til tal, men det, der nu er på vej, er så omfattende, at de, der troede på løfterne om velfærd, vil få sig en slem overraskelse, og det kommer til at gå meget stærkt.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Når man hører SF's ordfører, så kommer man jo uvægerlig til at tænke på det, der står på SF's hjemmeside, et citat af den afgående formand for SFU, som siger: »SF bærer præg af folk, der har været der hele deres liv.« Det er jo næsten, som om vi har hørt det før.

Mit første spørgsmål skal være: SF's formand, hr. Holger K. Nielsen, var i går ude med en advarsel om at indgå forlig omkring finansloven. Jeg vil gerne spørge: Skal det opfattes sådan, at SF på forhånd har meldt sig ud og slet ikke ønsker at indgå i nogle seriøse drøftelser om, hvad der skal ske omkring næste finanslov?

Hvis det er tilfældet, så vil jeg sige, at det beklager jeg, for egentlig vil vi jo meget gerne prøve at nytænke, finde nogle ideer til, hvordan vi

får brudt systemerne ned, de systemer, der ikke kan levere en ydelse, som er god nok. Men er det her udtryk for, at SF allerede på forhånd har sagt, at de ikke vil være med til noget som helst?

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Hr. Villy Søvndal hæfter sig ved boligpolitikken fra den her regering, og så må jeg spørge: Er det fuldstændig forbigået hr. Villy Søvndals opmærksomhed, at vi netop ønsker en høj profil inden for den boligsociale indsats?

En række eksempler: Den kommunale udgift til byggeri af almene boliger er halveret. Det gør det billigere for kommunerne at opføre boliger til ældre, unge og familierne.

Vi har et udvalg, der arbejder på at konkretisere, hvordan lejerne i almene boliger kan overtage deres bolig på andels- og ejerbasis. Erfaringerne fra salg af Københavns Kommunes ejendomme viser, at der er sket en temmelig gunstig udvikling i beboeraktiviteten og beboernes engagement i de ejendomme, der er overtaget af beboerne.

Så er der rækken af kvarterløftsprojekter, som er rettet mod de mest belastede boligområder i Danmark. Det fortsætter. Erhvervs- og Boligstyrelsen giver således i 2002 tilsagn til de fem nyeste af de i alt tolv kvarterløftsprojekter.

Det er blot nogle af de initiativer, som er i gang på boligområdet. Er det noget, der fuldstændig er forbigået SF's opmærksomhed?

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Nu er det jo en hel del områder, hr. Villy Søvndal inddrager med denne forespørgsel. Det, der får mig på talerstolen, er jo selvfølgelig uddannelsesområdet, for der tror jeg simpelt hen også, der er noget, som er forbigået hr. Villy Søvndals opmærksomhed.

Det er jo netop sådan, at vi med nedlæggelsen af den fri ungdomsuddannelse faktisk i dag kan se, at der sker en stigende søgning til de kompetencegivende uddannelser. Vi kan faktisk se af de tal, der er for 2002, at der er flere, der søger ind på de kompetencegivende uddannelser, end der var, da den fri ungdomsuddannelse fandtes.

Så hvis det var sådan, at den fri ungdomsuddannelse rent faktisk tog hånd om de ikkeuddannelsesparate unge, så måtte man jo forvente, at vi så ville have en hel masse unge, der stod på gaden og ikke havde noget sted at gå hen. Det

har vi ikke. Men det er tilsyneladende forbigået hr. Villy Søvndals opmærksomhed.

Tilsvarende må det også være forbigået hr. Villy Søvndals opmærksomhed, at man på aftenskoleområdet fuldstændig har fastholdt samme paragraffer, der vedrører udkantsområder, pensionister, handicappede osv., som der var i den gamle lovgivning. Derfor er der altså heller ikke noget at komme efter dér.

Kl. 13.25

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Jeg skal svare de tre Venstrefolk under ét, nemlig at det, jeg var optaget af, var at tegne det samlede billede, som er det stik modsatte af det glansbillede, som regeringen forsøger at tegne, som jeg i øvrigt synes, det er dumt af regeringen at forsøge at tegne, fordi det vil stå så flintrende klart i løbet af kort tid, at det ikke holder.

Til fru Eva Kjer Hansen, der mener, jeg har siddet her hele livet: Det er nu ikke rigtigt. Jeg har siddet her i godt 7 år. Mit liv er, tror jeg, en del længere. Jeg tror, hr. Holger K. Nielsens tale om forlig var den sandsynlighedsanalyse, at der er så langt mellem den her regerings prioriteringer og SF's, at det er urealistisk at forestille sig, at vi vil komme til at lave noget sammen andet end på områder, hvor det er umiddelbart indlysende.

Så vil jeg godt kvittere for Venstres efterlysning af, at SF også bidrager med nytænkning. Det er klart, at vi jo har gjort det i mange år i Folketinget, også i mange af de forslag, Venstre fremsætter. Bare i dag har vi diskuteret et forslag om et socialt råd, som har været nævnt nogle gange. Det er jo SF's gamle tanke, ikke som det kom til at se ud, fordi vi ville have et uafhængigt råd, men selve tanken om et råd.

I dag har det været diskuteret at kunne frikøbe folk, der har handicappede pårørende. Nu er det regeringens forslag. I første omgang var det SF's forslag, og vi kan slet ikke på den måde lade være med at inspirere Folketinget, det er sådan hele vores livsgrundlag. Men det er i håbet om, at kopierne så ikke bliver så underlige, som de er blevet i nogle af de her tilfælde, når der nu er en god original.

Til hr. Jens Rohde, der spørger, om det ikke er rigtigt, at den nuværende regering har fulgt op på den foregående regerings og SF's forhandlinger om at sænke grundkapitalen: Jo, men det er jo ikke det afgørende i det her. Det er i sig selv positivt, men det afgørende er, at den klemme,

som regeringen laver om kommunerne, betyder, at på trods af at man laver den billigere grundkapital, så halveres boligbyggeriet ifølge arbejds giverforeningen BYG, som jo er tættere på hr. Jens Rohde end mig, fordi de lever af at lave ædruelige beregninger.

Deres analyse er, at boligbyggeriet halveres ned til 6.000. Hvad betyder det? Det betyder, at alle de centrale mål, vi har for de mest udsatte grupperinger, ikke lader sig løse, fordi boligen ikke er til stede. Det er trods alt ret fundamentalt for at løse sociale problemer.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

De næste tre korte bemærkninger er til hr. Flemming Oppfeldt, hr. Jens Rohde og hr. Kristian Jensen. Det er dem, jeg har noteret op, og nu også fru Eva Kjer Hansen og fru Gitte Lillelund Bech. Vi når det alt sammen.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Den regering, der sidder nu, vil sætte ind over for de sociale problemer. Vi har bl.a. været med til, at folk får et arbejde hurtigere, og at de får individuelle behandlingsrettigheder. Det er et opgør med en udvikling, vi så i 1990'erne.

SF fremstiller sig ofte som et parti, der er den sociale samvittighed, og der vil jeg spørge: Når man ser på udviklingen i 1990'erne med flere narkomaner, flere på overførsel, flere poseda-mer, flere psykisk syge osv., klassiske sociale problemer, der ikke blev løst i det tiår, hvilket nyt system har SF så at byde på her i Folketinget for at løse de problemer?

Den regering, der sidder nu, er kommet med et nyt system. Hvad er SF's svar?

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Det er selvfølgelig velkendt, at det, at denne her regering ønsker at standse den evindelige stigning i skatter og afgifter, er en meget stor torn i øjet på SF og i øvrigt mange andre partier i Folketinget. Det kan man selvfølgelig også godt kalde en skrue, man sætter omkring kommunerne, hvis man har den opfattelse, at vi betaler alt for lidt i skat. Det mener vi nu ikke i Venstre at vi gør, tværtimod.

Men det her med at lave en aftale med kommunerne – for det er jo i realiteten det, der er sket, nemlig at den her regering har lavet en aftale med kommunerne om, at de skal overholde

den aftale, som de indgik med den tidligere regering – synes hr. Villy Søvndal, at det er så forfærdeligt?

Så må jeg sige til den bemærkning, hr. Villy Søvndal havde til fru Eva Kjer Hansen, som jeg er helt sikker på, at fru Eva Kjer Hansen også selv følger op: Den fortolkning af det, hr. Holger K. Nielsen har sagt, deler jeg ikke. Jeg synes, det stod meget klart, at SF på ingen måde ønsker at indgå nogen form for aftaler med den her regering, fordi man vil lave rød blokpolitik, som det blev nævnt.

Kan det virkelig passe, at SF vil melde sig fuldstændig ud af alle forhandlingerne? Det ville være rart at vide, for så behøver vi nemlig ikke at spille tid på at invitere SF til forhandlinger, når vi skal drøfte det kommende års finanslov.

Kl. 13.30

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Beklageligvis fortsætter hr. Villy Søvndal i dag med at tegne et vrangbillede af, hvad denne regering har af aftaler med landets kommuner og amter.

Det er sådan, at da man i juni måned sidste år indgik en aftale mellem den daværende regering og det daværende formandskab i KL, gik formanden ud og sagde, som det er gengivet af Rit-zau: Ja, vi er enormt tilfredse med aftalen. Alle vores krav er imødekommet på alle de centrale velfærdsområder som ældrepleje, folkeskole, udsatte børn og unge, boligområdet og integrationen.

Det er da et pudsigt kvæler-tag, for at bruge hr. Villy Søvndals udtryk, at man beder folk om at overholde en aftale, som imødekommer alle krav på velfærdsområdet og på ældre og på folkeskole; på børn og unge, der er udsatte; på bolig og på integration. Hvis det er et kvæler-tag, så tror jeg da, at mange ville være glade for et sådant kvæler-tag. Derfor er det et vrangbillede, hr. Villy Søvndal tegner, og det ville klæde hr. Villy Søvndal bare at svare på: Er der overhovedet nogen i SF, der ønsker, at de aftaler, der indgås med KL, også bliver overholdt, og hvis det er sådan, hvorfor så ikke denne aftale?

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Villy Søvndal. Og de næste to korte bemærkninger, jeg har, kommer fra fru Eva Kjer Hansen og fru Gitte Lillelund Bech.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnal (SF):

Jeg synes, at hr. Flemming Oppfeldt har meget ret i at karakterisere SF som det parti i Folketinget, der bærer den sociale samvittighed. Så langt er vi meget enige.

Så spurgte hr. Flemming Oppfeldt: Hvorfor løste I ikke alle problemer i sidste folketings-samling? Det er der vel hovedsagelig to grunde til eller måske tre.

Den ene er, at regeringen nogle gange samarbejdede med hr. Flemming Oppfeldts parti, og nogle husker det måske. I efteråret 1998 blev der lavet et finanslovforlig – jeg tror, at mange i offentligheden husker det – hvor der samtidig blev skåret i efterløn og boligstøtte; dagpenge blev kortet ned; der blev lavet en miniførtids-pensionsreform, som gjorde det voldsomt vanskeligt at få førtidspension. Det lavede de daværende regeringspartier sammen med Venstre og De Konservative.

Det er klart, at når man kommer i så dårligt selskab, betyder det, at velfærdsmulighederne forringes. Det tror jeg også var folks indtryk der i efteråret 1998. Så det er den ene forklaring på, at vi ikke fik løst det hele.

Den anden forklaring er, at SF heller ikke dengang havde det absolutte flertal. Det er jo en kendt sag. Derfor er vi selvfølgelig ikke i stand til at klare det hele.

Hr. Jens Rohde spørger, hvorfor vi betegner det som at sætte kommunerne i en gabestok. Det skyldes, at når man tvinger kommunerne ned fra en realvækst på 2,2 pct. til en realvækst på 0,7 pct., er det en vækst, der er en tredjedel af den hidtidige vækst.

Man kan spørge Venstreborgmestre rundt omkring, der har et mere forpligtende forhold til virkeligheden, for det er dem, der skal have enderne til at nå sammen. Jeg står her med fem Venstreborgmestre, der er valgt i det område, hvor jeg også er valgt, nemlig i det sydlige Jylland. Deres melding er fuldstændig samstemmende: Hvis regeringen gør det her, så kommer det til at gøre ondt på alle de centrale velfærdsområder. Selv dér, hvor regeringen har puttet 0,5 mia. kr. ekstra ind på ældreområdet, bliver besparelserne større end de fremskridt, der kan skaffes for 0,5 mia. kr.

Se, det er jo ikke sagt af folk, der er ondskabsfulde over for regeringen. Det kan jeg da ikke forestille mig. Venstreborgmestre må da være glade for, at de har fået en Venstre-regering, og

derfor er det jo ikke sagt af folk, der vil regeringen noget ondt. Det er sagt af nogle mennesker, der sidder så tæt på en smertelig virkelighed, og de er bange for, at nogle har fjernet sig så langt fra virkeligheden, bl.a. herinde, at man slet ikke ved, hvad der foregår i det virkelige liv.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

De næste tre korte bemærkninger er af fru Eva Kjer Hansen, fru Gitte Lillelund Bech og fru Pia Kjærsgaard.

Derudover har jeg noteret fru Pia Christmas-Møller op og hr. Kristian Jensen.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Hr. Villy Søvnal gav mig et svar, og der må jeg simpelt hen konstatere, at SF har valgt på forhånd at melde sig ud af forhandlingerne, og det synes jeg naturligvis er beklageligt, når vi gerne ser så bredt et samarbejde i Folketinget som overhovedet muligt.

Så kan jeg jo konstatere, at vi i Venstre bør lave nogle flere pjecer, for hr. Villy Søvnal hjælper os jo virkelig med at få udbredt kendskabet til vores pjecer, og det sætter jeg naturligvis meget stor pris på.

Men jeg vil gerne spørge hr. Villy Søvnal om satspuljemidlerne. Hr. Villy Søvnal var nemlig inde på, at de var væsentligt mindre end tidligere, og der vil jeg gerne spørge, hvordan hr. Villy Søvnal når frem til det regnestykke. Kunne det være, fordi alle de penge, der er aftalt til førtids-pensionsreformen, ikke indgår i den beregning, som hr. Villy Søvnal har foretaget?

Kl. 13.35

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Nu tror jeg simpelt hen, at det var manglende tid, der gjorde, at hr. Villy Søvnal ikke kommenterede mit indlæg før. Men nu vil jeg prøve at korte det ned til et måske lidt klarere spørgsmål.

Mener hr. Villy Søvnal ikke, at det faktisk er rigtig godt, at der er flere unge, der er kommet i gang med en kompetencegivende uddannelse? Det er rent faktisk det, man kan se på søgningsmønstret for 2002. Der er flere unge, der går i gang med en kompetencegivende ungdomsud-dannelse pr. 1. august 2002. Mener hr. Villy Søvnal ikke, at det er rigtig godt?

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Nu må jeg sige til hr. Villy Søvndal, at jeg naturligvis fulgte med i formiddag, da hr. Villy Søvndal var meget, meget aktiv på talerstolen. Da jeg sad oppe på mit kontor og fulgte med på tv, kunne jeg nærmest høre, at glorien blev pudset.

Men så oplevede jeg faktisk lidt selverkendelse her for et øjeblik siden på talerstolen, hvor hr. Villy Søvndal blev angrebet for visse ting: Hvorfor SF ikke havde gennemført dit og dat? Og jeg syntes, at der var god grund til at angribe SF. SF har dog haft en ganske stor indflydelse på den forrige regering. Så hørte jeg faktisk en selverkendelse, nemlig at SF jo ikke havde haft flertal alene.

Det er en selverkendelse, der vil noget. Jeg skal fuldstændig vedstå mig, at sådan er det. Vil hr. Villy Søvndal ikke bare sige, at sådan er det, når ikke man har 90 mandater? At vi så i Dansk Folkeparti efter min mening og efter mange borgeres mening gør det langt bedre i forhold til den borgerlige regering på det sociale område, end SF nogen sinde har gjort over for hr. Poul Nyrup Rasmussen i en socialdemokratisk ledet regering, det er så en anden sag.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Villy Søvndal. Og de næste to, jeg har noteret, er fru Pia Christmas-Møller og hr. Kristian Jensen.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Fru Eva Kjer Hansen bad mig sige noget om, hvorvidt det ikke var rigtigt, at der var færre penge på satsområdet, fordi en del af dem var anvendt på førtidspension. Det er jo helt rigtigt. Det er indlysende rigtigt.

Hvorfor bliver det så et problem i lige præcis den her finanslov? Det bliver det, fordi partierne glemmer at lave det, vi sædvanligvis også lavede, når vi indgik finanslovsforlig, nemlig både sociale forbedringer på satsområdet og på selve finansloven. Og hvis man beder satspuljen om at trække det hele i en periode, hvor der er lidt i den, får man selvfølgelig problemer.

Jeg hørte i øvrigt heller ikke fru Eva Kjer Hansen benægte, at hvis man kigger på sumtalene – hvor mange statslige midler kastes der ind i øjeblikket til de mest udsatte grupper, i forhold til hvad der blev før – så er indsatsen fra det statslige hold halveret. Det er det, Venstres egen pjece dokumenterer så glimrende.

Men det er jo kun halvdelen af problemet. Det næste problem kommer så, når man tvinger kommuner og amter ned på det niveau, hvor f.eks. Storstrøms Amt skærer 14 pct. fra de sindslidende, fra de hjemløse osv. Når man både får en formindsket statslig indsats og holder amter og kommuner i det jerngreb, man gør, så går det for alvor galt. Det synes jeg bare man skulle erkende meget hurtigt, for den virkelighed vil meget hurtigt stå tydeligt.

Fru Lillelund Bech spurgte, om ikke det var godt, at flere unge tager en kompetencegivende uddannelse. Jo, det er glimrende, og det er så godt. Problemet i de uddannelseseksempler, jeg nævnte, er, at det er uddannelser, man fjerner fra dem, der ikke fik del i uddannelsen, altså de kortuddannede. Der synes jeg, at regeringen har haft en utrolig præcision i at ramme de kortuddannede med de besparelser, der lå i finansloven.

Fru Pia Kjærsgaard spørger: Får man altid det hele som politisk parti? Nej, det gør man ikke. Jeg synes, der er to grunde til, at vi ikke fik det ud af det, vi ville. Det ene er, at vi som sagt kun havde 13 mandater. Det kan man ikke bebrejde et parti, helt enig. Det andet er, at dér, hvor det for alvor gik galt, var, når regeringen valgte at samarbejde med partierne til højre. Det var, da man fjernede efterløn; det var, da man skar i medicin hjælpen; det var, da man skar i boligstøtten; det var, da man forringede førtidspensionen ved det lille førtidspensionsforlig.

Så den store hovedlære er, at når man samarbejder med partier til højre, går det fuldstændig galt socialt set. Det kommer det også til for Dansk Folkeparti.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

De tre næste er fru Pia Christmas-Møller, hr. Kristian Jensen og hr. Flemming Oppfeldt. Jeg har også noteret fru Pia Kjærsgaard efterfølgende.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Ganske vist er der et gammelt ord, der siger, at en usandhed kan blive sagt så tit, at den til sidst bliver sand. Jeg håber ikke, at det er det egentlige motiv bag hr. Villy Søvndals påstande.

Tilbage til det, jeg egentlig bad om ordet for: Jeg vil meget gerne vide, hvad SF's holdning til indgåede aftaler egentlig er. Mener SF, at indgåede aftaler mellem ligeværdige parter skal overholdes? Og kan SF i så fald bekræfte, at den aftale, KL og regeringen indgik sidste år – det vil alt-

så sige med den daværende socialdemokratiske ledede regering – indeholdt et element, der hedder 15,5 mia. kr., som skulle vies alene til det tunge sociale område? De 15,5 mia. kr. udgjorde en realvækst på 2,5 pct., altså langt mere end nogen andre områder på servicedelen blev tilgode-set med. Det kunne kommunerne ikke overholde.

Kl. 13.40

Er det den linje, vi skal følge? Hvis man ikke overholder det, så siger man bare: Nå! Så indgår vi en ny aftale, som vi ved, at ingen har interesse i at overholde, og så siger vi nå igen.

Er det den måde, man skaber økonomisk mulighed for at sikre velfærd på også i fremtiden? Eller mener SF, at der skal ske en økonomisk styring? Og mener SF, at indgåede aftaler trods alt indgås for at blive overholdt? Det vil jeg gerne have et klart svar på.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Det er næsten ulideligt at skulle høre på hr. Villy Søvndals selvgodhed her i dag, men lad os prøve igen, for vi får ikke svar på de spørgsmål, der bliver stillet.

Mener SF, at den aftale, der blev indgået mellem KL og SR-regeringen om at begrænse væksten i det offentlige forbrug, bør overholdes? Og hvordan kan det være et kvæler-tag, når vi ikke engang beder om, at aftalen direkte overholdes, men at kun halvdelen – halvdelen – af det overforbrug på 1,3 mia. kr., som har ligget i kommunerne, bliver udskudt til senere forbrug. Det fik vi ikke svar på.

Ligeledes fik vi heller ikke svar på, om vi skal ulejlige os med at invitere SF til de kommende finanslovforhandlinger, for det er nemlig ikke sådan, at det, som hr. Holger K. Nielsen udtalte i går den 1. maj, kan fortolkes. Som det står i Jyllands-Posten i dag er det lysende klart:

»Jeg vil kraftigt advare imod, at der laves forlig om finansloven til efteråret«.

Er det hermed sagt, at SF vil placere sig som Danmarks mest ligegyldige parti og vil være helt ude af finanslovforhandlingerne? Eller er hr. Villy Søvndal uenig i det, hr. Holger K. Nielsen sagde i går?

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Socialforskningsinstituttet har for nylig udgivet en rapport, der hedder: »Kontanthjælpsmodta-

gere og arbejdsmarkedet«, og i en af konklusionerne i rapporten hedder det:

»Faldet i ledigheden siden 1994 har efterladt en gruppe svage ledige, der har svært ved at finde plads på arbejdsmarkedet. Den gruppe lediges hårde faglige kvalifikationer er ikke problemet. Problemet ligger i personernes bløde kvalifikationer, fx selvværd, engagement og mødestabilitet« osv.

Det vil sige, at rapporten her peger på, at der er behov for et grundlæggende systemskifte, hvis man skal gøre noget for de udsatte og for de svage i vort samfund.

Jeg spurgte: Er SF ikke enig i, at der er behov for et sådant systemskifte, for det handler jo, som denne rapport siger, ikke bare om bevillinger, men det handler om, hvordan man får et system tæt på borgerne? Dét er et system, som regeringen lægger op til.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det hr. Søvndal, og derefter har jeg noteret fru Pia Kjærsgaard for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Jeg vil starte med hr. Flemming Oppfeldt, som spørger: Er der ikke brug for noget i forhold til den fastfrysning, der sker af langvarige kontanthjælpsmodtagere? For det er jo rigtigt, at mens arbejdsløsheden faldt for dagpengemodtagerne, så faldt den ikke, men tværtimod steg den for kontanthjælpsmodtagerne. Så vi er enige i billedet.

Jeg synes jo, at det afgørende spørgsmål i virkeligheden igen vender tilbage til hr. Flemming Oppfeldt: Hvem var det, der lavede aftalerne om aktivering? Det var ikke SF. Vi advarede imod det. Hvem var det, der på socialområdet lavede loven om aktiv socialpolitik? Det var den daværende regering sammen med Venstre og Det Konservative Folkeparti.

Det, vi advarede imod allerede dengang, var, at man var i gang med at opbygge noget, der var så stift og så rigtigt, at det i en række tilfælde ville komme til at spærre for de her menneskers muligheder for at udvikle sig. Så er det selvklart, at vi gerne vil være med til at ændre den fejl, som den daværende regering var med til at begå sammen med Venstre og De Konservative. Så jeg vil sådan set bare bede hr. Flemming Oppfeldt bekræfte, at det er en virkelig beskrivelse af, hvordan forligene blev til.

Hr. Kristian Jensen kan næsten ikke holde ud at høre på mig, men derefter spørger han mig aligevel, så jeg er nødt til at svare ham, hvilket jo i sig selv er en voldsom selvmodsigelse. Han mener, at jeg er selvgod. Det mener jeg sådan set ikke. Vi, SF og Venstre, er bare politisk uenige om, hvor den vigtigste vækst skal ske.

Vi har fra SF's side et ønske om at lukke nogle huller i velfærden i det offentlige system for dem, der ikke kan få en bolig. Dem, der ikke får en ordentlig behandling, fordi de hænger fast i et eller andet system, vil vi hjælpe videre. Venstre vil derimod belønne privatforbruget, men det har jo ikke noget med selvgodhed at gøre. Det er to forskellige politiske udviklingslinjer, og det synes jeg er helt fair.

Kl. 13.45

Fru Pia Christmas-Møller spørger, om indgåede aftaler ikke skal overholdes, og det er jo et godt spørgsmål fra netop denne regering. Jo, det er bestemt SF's opfattelse, at indgåede aftaler skal overholdes. Vi har bare ikke altid været enige i de aftaler, der er blevet lavet på kommuneområdet, fordi vi mente, at de var for stramme, og det er lidt i forlængelse af svaret til hr. Kristian Jensen. Vi er jo tilhængere af en højere offentlig vækst, fordi vi gerne vil have løst nogle af de problemer, som man ellers ikke kan løse.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg har noteret fru Pia Kjærsgaard, fru Eva Kjer Hansen og hr. Jens Rohde og også fru Pia Christmas-Møller op.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Nu er det jo ikke mig, der indkalder til finanslovsforhandlinger, så jeg kunne sådan set være fuldstændig ligeglad. Men jeg synes da, det er lidt interessant at få et svar fra hr. Villy Søvnald, for det, hr. Holger K. Nielsen, SF's formand, udtrykte i går under de røde faner under 1. maj-møderne var jo, at SF nu skal opfattes som et protestparti, et populistisk venstrefløjsparti, som gerne vil stå uden for det hele med den betydning, det giver, som ganske vist ikke er ret stor, at kunne stå her i Folketingssalen og pudse den hellige glorie.

Er det i hele taget ikke netop det, SF vil? Og er det ikke dét, SF har lagt op til lige siden folketingsvalget i november i bar frustration og bitterhed over, at SF er sat totalt uden for indflydelse? Og heldigvis for det!

Hr. Villy Søvnald omtaler forlig, hvor SF ikke rigtig kunne komme igennem over for den forrige regering: Hvem var det, der var med til at afskaffe efterlevelsespensionen? Hvem var det, der var med i en førtidspensionsreform, som der er utrolig meget utilfredshed med fra førtidspensionisternes side? Hvem er det, der vil oprettholde satspuljeforliget, hvor man tager fra pensionisterne for at dele ud til andre? Er det ikke SF? Bare for at nævne nogle eksempler. Jeg kan godt komme med flere.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg skal vende tilbage til denne så meget omtalte pjece, hvor vi fra Venstres side har gennemgået, hvad vi synes, der skal ske over for de udsatte grupper.

Når hr. Villy Søvnald nu prøver at kritisere bevillingerne, vil jeg gerne spørge hr. Villy Søvnald helt konkret, om der er tal, som hr. Villy Søvnald er uenig i. Jeg er glad for, at vi over årene har kunnet blive enige i satspuljekredsen om at bevilge penge til bl.a. de udsatte grupper og netop sørge for at komme med nogle konkrete initiativer, og jeg synes, det har været positivt, at så mange partier har stået bag de aftaler, der er blevet indgået.

Jeg kan sige til hr. Villy Søvnald, at hvis vi ser på de samlede offentlige udgifter til de svageste, har de jo været stigende over årene. Det er meget let at læse tallene og se, hvad der bliver brugt i kommuner, amter og stat, og udgifterne har altså været stigende. Men er hr. Villy Søvnald uenig i de tal, der er opgivet i pjecen?

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Jens Rohde for den tredje og sidste korte bemærkning, og for fru Eva Kjer Hansen var det også den tredje og sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Jo, selvgodheden lyser nu ganske godt ud af SF, men der er jo sådan set ikke noget nyt i, at den gør det på venstrefløjen. Jeg synes, at retorikken indeholder nogle af de gamle spor tilbage fra kulturrevolutionen dengang midt i 1960'erne.

Jeg tror, det var 1966, at der var tale om de progressive og de kontrarevolutionære: Dem og os, og dem og os. Det er stort set den retorik hr. Villy Søvnald i en lidt anden udgave benytter sig af her i dag.

På den baggrund kan det måske undre, at jeg faktisk hører til dem, som på utrolig mange punkter synes enormt godt om SF. Jeg synes, at de har mange spændende tanker, og navnlig mange af de nyere medlemmer signalerer helt klart, at de ikke ønsker, at SF skal ligge i en hængesøjle, men prøve at samarbejde og prøve at få indflydelse på det, der sker.

Nu vil regeringen jo fremlægge en lang række initiativer. Vi har også hørt, at der med finansloven kommer penge på bordet i forbindelse med nogle initiativer, der skal iværksættes over for de udsatte grupper, og derfor kan jeg simpelt hen ikke forstå, at SF på forhånd melder sig ud. Jeg må nemlig tage det for givet, at når hr. Villy Søvnal ikke fornægter den udtalelse fra hr. Holger K. Nielsen fra i går, er det fordi han er enig med hr. Holger K. Nielsen i, at man skal føre rød blokpolitik og ikke være med i noget som helst.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Nu har den røde knap lyst en del tid, og så er det hr. Søvnal.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnal (SF):

Til fru Eva Kjer Hansen, der spørger, om jeg er uenig i tallene: Nej, det er meget præcise, meget rigtige tal, Venstre har anført i pjecen, nemlig at indsatsen over for de dårligst stillede grupper bliver løftet med ca. 0,5 mia. kr. om året eller samlet 4,5 mia. kr., som Venstre meget rigtigt gør rede for.

Kl. 13.50

Men det, der bekymrer mig, er, at man nu fra statsligt hold, som statsministeren ganske rigtigt gjorde rede for – hans tal var nemlig også rigtige – halverer indsatsen over for de mest udsatte grupper. Det er jo dét, der sker, og når man så samtidig tager amterne og kommunerne med i det stramme greb – jeg skal nok lade være med at sige kvælertag – der gør, at Storstrøms Amt skærer 14 pct. af sine sociale udgifter, går det fuldstændig galt. Jeg synes, det ville klæde regeringspartierne at anerkende det, for det billede bliver nemlig meget hurtigt til virkelighed.

Så spørger fru Eva Kjer Hansen også: Er det ikke rigtigt, at der har været stigende udgifter til de svage, som det er beskrevet? Jo, indtil nu, men pointen er, at lige præcis dette år og næste år bliver det afgørende brudpunkt, hvor man halverer det statslige ambitionsniveau, samtidig med at man strammer den amtslige økonomi.

Hr. Jens Rohde omtaler mange af de nyere medlemmer af SF positivt. Jeg antager, at jeg selv hører til dem, og jeg takker sådan set for det, og når der bliver spurgt, om det kan risikeres, at jeg bliver vred over det og ikke vil levere forslag, som Venstre også kan blive inspireret af, må jeg svare: Nej, nej! Jeg har på mange måder et lyst sind, så det vil jeg skam fortsætte med, ligesom jeg altid har gjort.

Men når hr. Jens Rohde spørger, om det er sandsynligt, at vi kan mødes på afgørende stræk, er svaret efter min bedste analyse nej, og lad mig bare nævne tre ting fra diskussionen i dag: Uanset de pæne ord er kendsgerningen, at man halverer ambitionsniveauet på boligområdet; uanset de pæne ord er kendsgerningen, at indsatsen over for de mest udsatte grupper er halveret fra statsligt hold, og uanset alle de pæne ord melder samtlige Venstreborgmestre, der har ytret sig, at de får færre og ikke flere penge til de ældre. Og sådan en hovedretning vil SF selvfølgelig ikke deltage i, det må jo være soleklart.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Hvordan kan hr. Villy Søvnal citere borgmestrene for, at de får færre penge til de ældre, da det notorisk er en kendsgerning, at vi her fra Folketingets side bevilger 0,5 mia. kr. ekstra til netop ældreområdet? Det kan dokumenteres, og jeg synes, hr. Villy Søvnal og SF skulle stille lidt større kvalitative krav til, hvad man lægger øre til, og hvad man videregiver.

Men det, der egentlig bragte mig på talerstolen, er et spørgsmål til hr. Villy Søvnal: Hvad ønsker SF, vækstraten skal være i den offentlige sektor? Hvor høj en vækst skal man op på? Vi hørte før, at SF var imod de indgåede kommuneaftaler – ikke princippet i aftalerne, men indholdet. Man vil gerne have en højere vækst i den offentlige sektor, men hvad er SF's forventede niveau, og hvordan vil man finansiere det? Hvor går SF's smertegrænse for, hvor høje skatter vi kan have her i landet? Det kunne jeg godt tænke mig at vide. Hvor højt skal vi op, både når det drejer sig om vækstraten i den offentlige sektor, og når det drejer sig om skattetrykket på ganske almindelige arbejdsindkomster?

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Nu har jeg registreret, at i hvert fald et par af Venstres ordførere har udtømt deres antal af

korte bemærkninger, men da jeg kan se mange Venstrefolk, vil jeg antage, at det kan blive ved en rum tid endnu, og da i hvert fald halvdelen af de faldne korte bemærkninger har handlet om politik, vil jeg gerne spørge hr. Søvnald, hvad han mener, denne debat handler om. Jeg har med interesse lyttet til diskussionen om SF's politiske habitus og villighed til at indgå i forlig, men i hvert fald for nogle af os, der har lyttet indtil videre, tror jeg, det vil være en fordel at få repeteret, hvorfor vi er her i dag.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Jeg vil naturligvis benytte mig af min ret til at bruge mine korte bemærkninger til det, jeg føler er relevant for debatten i dag, og jeg må sige, at når vi stiller spørgsmål til hr. Villy Søvnald, er det jo, fordi hr. Villy Søvnald er den eneste SF'er, der er til stede lige nu, og da det er ham, der er ordfører, må vi jo leve med, at det er hr. Villy Søvnald, der svarer på vore spørgsmål.

Kl. 13.55

Nu tror jeg ikke, at hr. Villy Søvnald har særlige profetiske evner og derfor heller ikke kan sige, hvad udgiftsniveauet til de svage i samfundet vil blive i næste års finanslov, da næste års finanslov jo som sagt ikke er gået i trykken endnu, men jeg skal bare have slået én ting fast, for det vil gøre det meget nemmere med næste års finanslov: Skal vi forstå det sådan, at hr. Villy Søvnald accepterer det, hr. Holger K. Nielsen sagde i går, nemlig at SF ikke er interesseret i et forlig, og at vi derfor skal bruge vore kræfter på andre partier end SF, da de heller ikke til næste år vil være med til at løfte vilkårene for de svageste i samfundet? Har SF nu lagt sig op i den hængekøje, som de for norges vedkommende længe har ønsket sig tilbage i, og dermed meldt sig ud af aktiv politik i Danmark?

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg er for så vidt enig med fru Pia Christmas-Møller i, at man skal være omhyggelig med, hvad man lægger øre til. Det er også derfor, jeg med meget stor omhu har udvalgt nogle, som alle sammen er borgmestre og oven i købet er valgt for Venstre, for så må man antage, at de ikke siger det, de gør, for at drille Venstre. Alt andet ville da være underligt.

Og hvad siger de så rundtomkring? I Sønderborg siger de, at der også skal skæres på ældreområdet. I Varde siger borgmester Kaj Nielsen,

at besparelser ikke kan undgå at ramme ældreområdet. I Gram siger H.P. Geil, som oven i købet sidder i Kommunernes Landsforening: Vi skal spare endnu mere på ældreområdet, end vi får af regeringen, osv., og Regnar Busk i Vejen siger det samme.

Der er fem borgmestre i det område, som dækkes af min daglige avis, og deres meldinger er helt unisone: det her kommer til at gå ud over ældrearbejdet. Så synes jeg ikke, man kan bebrejde mig, at jeg tager de folk til indtægt set ud fra virkeligheden, for det er de borgmestre, der skal lave budgetterne, der siger det. Det er ikke nogen hr. hvem som helst.

Så spørger hr. Kristian Jensen, om det ikke er sandsynligt, at der kommer til at ske et løft på området, og om det overhovedet kan betale sig at sende bud efter SF, når man skal forhandle. Jamen det kommer helt an på, hvad man skal forhandle om. Nu har jeg ikke læst avisen, men jeg vil gætte på, at Holger sagde, at hvis man på det område, der drejer sig om at hjælpe de udsatte, igen lægger op til at halvere den statslige indsats, ligesom man har gjort fra sidste år til i år, og så inviterer SF og spørger, om vi kunne have interesse i at forhandle det, er svaret definitivt: Nej, det har absolut ingen interesse!

Hvis det næste år igen drejer sig om at halvere det støttede boligbyggeri i forhold til det planlagte, og man spørger: Kunne SF ikke have interesse i at være med til måske ikke at halvere det fuldstændigt, men lægge 5 pct. oveni? Ja, så ville vi da svare: Nej, det har ingen interesse, for hovedretningen i det, regeringen er i færd med, er så skæv og vil ramme udsatte grupper så hårdt, at SF ikke kunne drømme om at røre det med en ildtang.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Så tager vi de tre næste, og det er fru Charlotte Dyremose, fru Pia Christmas-Møller og hr. Flemming Oppfeldt.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Nu har jeg siddet hernede og kigget papirerne igennem og regnet på tallene og igen kigget papirerne igennem og prøvet at spørge lidt rundtomkring. Vi er flere, der har kigget på det, regnet på det, set på det og tjekket tallene én gang til.

Hvis hr. Villy Søvnald virkelig mener, der er tale om en halvering af indsatsen over for de svageste, kunne vi så ikke få hr. Villy Søvnald til

helt eksplicit at forklare os helt præcist, på hvilke områder det sker? Sådan som jeg ser det, kan jeg da kun se, at denne regering har gjort én ting, og det er at styrke indsatsen for netop de svageste grupper.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg synes, hr. Villy Søvndal mangler at svare på fru Margrethe Vestagers meget, meget begavede og helt naturlige spørgsmål, som kom helt fra hjertet, og jeg må spørge hr. Villy Søvndal: Er denne forespørgselsdebat egentlig rejst på baggrund af, at man vil gøre noget for de svagest stillede, finde ud af det forebyggende arbejde og helt objektivt finde ud af, hvordan det hænger sammen? Eller er den stillet på baggrund af den evige, negative retorik fra SF's side? Det kunne jeg godt tænke mig et helt klart svar på. Hvad er det egentlig, SF forventer med denne forespørgsel?

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Så er det hr. Flemming Oppfeldt, og det er også den tredje og sidste korte bemærkning.

Kl. 14.00

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Jeg tror, at hr. Villy Søvndal på sit papir har noteret halvering som præambel til hele denne her debat og ikke har taget hensyn til kendsgerningerne.

Hvis vi nu tager det boligsociale område, så indbefatter regeringens handlingsprogram etablering af 300 nye midlertidige botilbud til de svage grupper, til de udsatte grupper, og 75 alternative plejehjemspladser. Det eneste, der er halveret i år, er den kommunale udgift til de sociale boliger, og det er jo en helt anden sag, for det betyder, at kommunerne kan være med til at bygge mange flere almene boliger til unge, til ældre og til udsatte.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Til hr. Flemming Oppfeldt: Det afgørende er jo ikke, hvilke mindre ting man har ændret på, det er selvfølgelig fint nok. Det afgørende spørgsmål for folk, der mangler en bolig, er, hvor mange boliger der kommer ud af det her. Og dér er det, at jeg påpeger den halvering eller næsten halvering, for der var regnet med, at der ville blive bygget 11.000 boliger i år. Byggeriets ar-

bejdsgiverforening, som hedder BYG, siger, at på grund af det stramme greb om kommunerne bliver der kun bygget 6.000. Det er det alvorlige i denne her diskussion, og det er grunden til, at det er værd at diskutere.

Fru Charlotte Dyremose spørger: Hvor ligger den der halvering henne, for hun har ikke kunnet få øje på den? Det synes jeg er underligt, for Venstres udmærkede pjeces fra april måned – den skal fru Charlotte Dyremose læse, jeg har et ekstra eksemplar – dokumenterer nemlig, at under den tidligere regering blev de her områder hvert år løftet med en halv milliard kroner. Jeg kritiserede den øvrigt tit for ikke at være ambitiøs nok, men det gjorde den trods alt.

Det, der sker nu, er, at hvis man lægger tallene sammen og dividerer med fire, for det er en plan over fire år, som statsministeren gjorde rede for, da han havde ordet, og så er det da rimeligt at dividere med fire, er vi nede på under halvdelen af den foregående regerings indsats. Det er en kendsgerning, og den lader sig ikke bortforklare.

Fru Pia Kjærsgaard synes, at denne her forespørgselsdebat ikke burde have været rejst. Det synes jeg var lidt vel surt. Jeg kan godt forstå, at den er ubehagelig for Dansk Folkeparti, fordi den jo så voldsomt bryder med det der billede, som Dansk Folkeparti har søgt at tegne af sig selv som et socialt ansvarligt parti. Det er da vist nok svært efter en debat, der så tydeligt har dokumenteret, at indsatsen er sænket dramatisk i forhold til de allersvageste grupper, som har påvist, at boligbyggeriet næsten er halveret, som har påvist, at alle de Venstreborgmestre, der ytrer sig, siger, at det, de mister i forhold til de ældre, er mere, end det, de får. Så forstår jeg godt, at man bliver lidt skuffet og vred, men det er nu en gang en del af den parlamentariske debat at prøve at komme så tæt på virkeligheden som muligt.

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Nu synes jeg faktisk, at det er lidt synd for fru Margrethe Vestager, at fru Margrethe Vestager ikke har fået svar på sit spørgsmål, så derfor så vil jeg da opfordre hr. Villy Søvndal til at svare fru Margrethe Vestager: Hvor er det, SF vil hen med denne her debat?

Jeg må jo også sige, at set med mine øjne er vi fra Venstres side nødt til at gå på talerstolen gang på gang på gang, for vi får jo ikke nogle brugbare svar. Der regnes og regnes og regnes,

og der slynges tal ud, men hvor er SF henne? Hvor er SF henne, når der skal laves finanslov til efteråret?

Nu fik vi nogle få eksempler fra hr. Villy Søvndal på, at hvis det er nedskæringer og nedskæringer og nedskæringer, så vil SF ikke være med. Det var på nogle konkrete områder. Hvor er SF henne? Er SF klar til at lave noget politik? Er SF klar til at diskutere finanslov, eller er SF alene rede til at stå og sige: Vi vil ikke være med, vi vil ikke være med, vi vil ikke være med?

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg kan altså ikke forstå, hvordan en stigning på de kommunale budgetter på 0,7 pct. plus 0,5 mia. kr. på ældreområdet kan blive til en nedskæring i hr. Villy Søvndals verdensbillede. Altså det er, som om hr. Villy Søvndal ikke vil lade sig distrahere af kendsgerninger.

Må jeg så ikke spørge hr. Villy Søvndal: Kan vi regne med, at SF vil deltage i dette års forhandlinger om satspuljen? Kan vi regne med, at den linje, som har været lagt i de sidste mange år, hvorefter vi fordeler ganske store summer til udsatte grupper, vil blive fulgt også i år? Eller betyder hr. Holger K. Nielsens melding i dag i aviserne, at SF siger pas over hele linjen og ikke vil være med? Kan hr. Villy Søvndal bekræfte, at vi i enighed og fællesskab for ikke særlig lang tid siden, nemlig i februar måned, indgik en stor aftale, hvor vi fordelte over 1 mia. kr. til netop udsatte grupper?

Kl. 14.05

Jeg synes ikke, at det klæder hr. Villy Søvndal at prøve at skabe nogle fjendebilleder og nogle vrangbilleder, som overhovedet ikke hører nogen som helst steder hjemme. Lad os dog finde frem til, hvor den socialpolitiske sigtelinje skal være fremover.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Som sagt var det jo et fint regnestykke, som jeg tror at jeg fik fra hr. Villy Søvndal lige før. Jeg lærte også at dividere med fire. Nu blev det jo meget økonomisk, men umiddelbart tror jeg faktisk, at det er mere retorisk, for det virker, som om hr. Villy Søvndal mener, at den store synd i virkeligheden er, at vi på forhånd har sagt til bestemte udsatte grupper, at her er et beløb, som vi med sikkerhed ved vil gå til netop det her formål.

Men hr. Villy Søvndal ved jo lige så godt som alle os andre, at der er et stort restbeløb i puljen, som selvfølgelig også vil gå til de udsatte grupper, som de plejer, og som man kan forvente. Det ved hr. Villy Søvndal også godt.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Jeg skal beklage, at jeg før glemte at svare fru Margrethe Vestager på det, synes jeg egentlig, udmærkede og ganske centrale spørgsmål om, hvad hensigten er med denne her forespørgsel. Det ved jeg jo, fordi jeg selv har formuleret den. Hensigten er at forsøge at få Folketinget til at diskutere forebyggelse sådan lidt mere fremadrettet. Det synes jeg så til dels er lykkedes, men ikke fuldt ud, men debatten er jo heller ikke slut endnu.

Fru Pia Christmas-Møller spørger, hvordan det kan gå til, at det ikke betegner store fremskridt, når man lægger en stigning på 0,7 pct. plus 0,5 mia. kr. oveni. Det afhænger jo af mange ting. Det tror jeg at man vil komme meget tættere på i regeringen, når man skal til de kommunale forhandlinger. Det afhænger af lønstigninger, det afhænger af den demografiske udvikling, og det afhænger af en række ting, og i virkeligheden synes jeg, at det bliver nogle meget teoretiske diskussioner.

Det, der står fast, er, at Venstreborgmestre, som jo ikke er ondsindede folk, der vil det her projekt til livs, men som er jordbundne folk, der sidder og skal have med det at gøre, som regeringen nu vedtager, enstemmigt melder ud, at det her vil betyde massive nedskæringer også på områder, der er dem meget ømme, som f.eks. ældreområdet. De gør det ikke, fordi de er ondskabsfulde mennesker. De gør det, fordi de er borgmestre, der sidder med tallene og skal have dem til at nå sammen, og derfor kan de ikke klare sig med de flotte festtaler. De er nødt til at nærme sig virkeligheden. Det tror jeg i virkeligheden, er den store forskel.

Så spørger fru Charlotte Dyremose, om det ikke er rigtigt, at det, vi lavede ved satspuljeaftalen, gjorde, at vi ikke stod med så snævre grupper, som vi har gjort indtil nu. Jo, det er rigtigt, og jeg synes selv, at det var en af kvalitetterne, at vi lavede nogle meget bredere puljer, som man også kan søge meget bredere. Men selv om man slår forskellige smalle puljer sammen til en bredere pulje, bliver der jo ikke flere penge. Det giver bare en større frihed, når man skal håndtere puljen. Det er jeg helt enig i. Men forestillingen

om at slå flere puljer sammen samlet giver flere penge, vil jeg advare meget imod.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Jeg kan godt forstå, at fru Margrethe Vestager spørger, hvad forespørgslen handler om, for indtil nu har der jo i hvert fald ikke været meget kød på sagen fra hr. Villy Søvnalds side. Hr. Villy Søvnald startede godt nok med at sige, at han vil prøve at dokumentere sin påstand, men vi må på baggrund af indlæg og den argumentation, der er kørt indtil nu, i hvert fald sige, at det er godt, at hr. Villy Søvnald ikke er blevet advokat, for så ville man sige stakkels klienter.

Når hr. Villy Søvnald nu kører på nogle borgmestre, kommunerne og deres situation, så synes jeg, at der er grund til at fremhæve, hvad den tidligere formand for KL, Anker Boye, sagde om aftalen med den tidligere regering for indværende år: Vi er enormt tilfredse med aftalen; alle vore krav er imødekommet på alle de centrale velfærdsområder som ældrepleje, folkeskole, udsatte børn og unge, boligområdet og integration. Er det ikke udtryk for, at kommunernes ønsker er opfyldt?

Kl. 14.10

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Charlotte Dyremose for tredje og sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg tror minsandten, at der er en lille smule håb om, at vi nu kan nå til en erkendelse fra hr. Villy Søvnalds side. Nu var hr. Villy Søvnald oppe at forklare, at det, at man slår små, snævre puljer sammen til en større pulje, ikke giver flere penge. Så er det, jeg tænker: Nej, det er da rigtigt nok. Men hvordan når hr. Villy Søvnald frem til, at det så giver færre penge?

Nu har hr. Villy Søvnald netop sagt, at det ikke giver flere penge. Men det giver heller ikke færre penge. Kan hr. Villy Søvnald ikke bekræfte, at det, at man laver omstruktureringer, altså ikke halverer midlerne?

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg må sige til fru Charlotte Dyremose, at jeg har aldrig hævdet, at hverken det at skille eller slå sammen i sig selv giver færre penge, men det gi-

ver en større frihed, og det var det, vi var enige om. Men det første er jo ret banalt.

Det, der er interessant, er summen af tallene. Når man lægger alt det sammen, man kan bruge på udsatte grupper, er der så lige så mange penge, som der var før? Nej, der er under halvdelen af, hvad der var i den regerings tid, som den nuværende afløser, hvilket glimrende er påvist i Venstres pjece fra april. Det er sagen i en nøddeskal, og det kan man da lige så godt erkende i stedet for at blive ved med at benægte det.

Jeg har det lidt på samme måde med hr. Jens Vibjergs argumentation. Jeg synes, at jeg ganske grundigt i dag har dokumenteret, at vi må regne med, at det støttede byggeri bliver halveret. Det har voldsomt stor betydning for de dårligt stillede i det her samfund, om vi bygger meget eller vi bygger lidt socialt støttet byggeri.

Jeg synes, at jeg selv og statsministeren med sine tal har dokumenteret, at den statslige indsats i forhold til de mest udsatte grupper på samme måde er halveret. Jeg synes, at Venstres borgmestre på glimrende vis har dokumenteret, at de skal aflevere mere på ældreområdet, end de får.

Så forstår jeg godt, at nogle af dem, der har forsøgt at pudse en meget stor glorie på en social profil, er lidt ærgerlige og synes, at vi kunne lade være med at have den her debat, og at den kom lidt ubetids. Nej, det er vigtigt at få debatten om de dårligt stilledes vilkår. Det er også vigtigt at diskutere langsigtet, at diskutere fremad, og det lader sig ikke gøre for regeringen at blive ved med at tegne et glansbillede, der ikke har nogen forbindelse med virkeligheden.

Jeg vil så bare bede om og håbe på, at denne her debat betyder, at vi kommer lidt tættere på virkeligheden, end vi har været indtil nu. Det synes jeg er lykkedes indtil nu, og på den måde synes jeg, at debatten foreløbig har fungeret godt, men vi er jo slet ikke færdige endnu.

Eva Kjer Hansen (V):

Mon det ikke er af gammel vanvare, at SF er kommet til at stille denne forespørgsel.

Jeg synes naturligvis, at det er positivt, at vi i dag kan få en debat om initiativer over for de svageste, men SF's udgangspunkt er jo helt forkert. Der er ikke tale om de dramatiske nedskæringer, som man har forsøgt at lægge det op som. Tværtimod har vi ønsket at prioritere for netop at kunne tilgodese dem, der har det allerdårligst.

I weekenden kom SF's formand med nogle egentlig forfriskende klare meldinger om SF's holdning til det europæiske samarbejde. SF's formand sagde bl.a.: Vi er i EU, vi forbliver i EU. Lad os droppe al snak om, at vi skal ud af EU.

På samme vis kunne man ønske sig et SF-klarsyn med hensyn til den socialpolitiske debat og de dårligst stillede. Hvor ville det være befriende, hvis SF i stedet for at stirre sig blind på egne fordomme ville fokusere noget mere på indholdet og sige: Vi har en VK-regering; regeringen er optaget af de svageste grupper, lad os prøve at bidrage med konstruktive ideer til, hvordan tilværelsen kan blive bedre for disse grupper. Men efter den debat, vi har haft indtil nu, er der jo ikke meget, der tyder på, at det ønske kan blive opfyldt.

I løbet af ganske få måneder er det faktisk lykkedes for den nye regering at sætte en række initiativer i gang med hensyn til at forbedre de svageste gruppers forhold. Lad mig nævne nogle af tiltagene:

KL 14.15

Der er først og fremmest handlingsplanen »Det fælles ansvar«. Vi er fast besluttet på, at der skal ske en forbedret indsats over for de allersvageste. Det er et mål for Venstre, at mennesker skal have de bedste muligheder for at klare egen tilværelse. Det gælder også for medborgere med sindslidelser, misbrug, hjemløshed m.v. Derfor bør behandling, rådgivning og støtte altid være tilrettelagt på en sådan måde, at det tager udgangspunkt i det enkelte menneskes behov og ønsker. Det gælder om at få lov til at klare så meget af tilværelsen som muligt selv.

Med handlingsplanen har vi ikke blot lagt nogle sigtelinjer, men også meget konkret fået sat mål for, hvordan vi kan give flere mennesker en bedre, en mere tryk og meningsfuld tilværelse, og vi er ikke nervøse for at blive målt på, hvordan det så går, tværtimod.

Det er jo tankevækkende, at vi gennem de seneste 10 år har kunnet konstatere, at selv om der har været en endda meget gunstig økonomisk udvikling, ja, så har det ikke givet sig udslag i synderlig gode resultater for de allermest udsatte.

Som følge af et andet initiativ kunne socialministeren i mandags præsentere de nye medlemmer af Rådet for socialt udsatte. Rådet skal være talerør for de udsatte og de svageste grupper, og derfor er det først og fremmest personer, der selv har haft problemerne tæt inde på livet, der

er med i rådet, der så kan bidrage til debat og ideer med hensyn til, hvad der videre skal ske.

Det er også vigtigt for mig at understrege, at det frivillige arbejde spiller en vigtig rolle for indsatsen rettet mod de svageste. De frivillige organisationer står bag mange gode tiltag, og de er dygtige til at forny og målrette tilbuddene med respekt for den enkelte og den enkeltes behov, og i Venstre lægger vi vægt på at fremme den frivillige indsats som et vigtigt bidrag til at løse de sociale problemer.

På satspuljeområdet lykkedes det i bred enighed at afsætte 670 mio. kr. til de udsatte grupper over de næste 4 år og 420 mio. kr. til forbedringer på handicapområdet. Jeg synes, det er lykkedes at opnå mange gode resultater, der jo vidner om en fælles interesse i at fremme den socialpolitiske indsats. Blandt nogle af de vigtigste mål var jo så enigheden om, at vi vil se en højere aktivitet i kommuner og amter, at der skal være færre og større puljer, så der kan blive en mere helhedsorienteret indsats og også en styrket indsats over for børn af de udsatte grupper og børn af forældre med fysiske eller psykiske handicap.

På tilsvarende vis er der i finanslovaftalen med Dansk Folkeparti vedtaget en række forbedringer, ligesom vi jo også på nuværende tidspunkt har en række lovinitiativer til behandling i Folketinget.

Der er også bred politisk opbakning til, at vi skal have indført en behandlingsgaranti for narkomaner, og jeg synes, at vi skal overveje, om vi kan gå videre på det område, bl.a. kan vi jo også overveje, om der skal være behandlingsgaranti for alkoholikere, og i det hele taget vil vi være åbne over for tiltag, der kan hjælpe medborgere af med deres misbrugsproblemer.

Der er også mange andre initiativer på vej: handlingsplan for de handicappede, et oplæg til, hvordan vi får flere i arbejde, så vi får fat i nogle af de grupper, der i dag står udenfor, og endelig er det vigtigt for mig, at der sker noget på sygedagpengeområdet. Jeg synes, det er dybt bekymrende, at der i dag er omtrent det samme antal personer på sygedagpenge, som der er arbejdsløse, og det gælder om at få sat fokus på de metoder, der virker.

Så i Venstre har vi således et endda meget højt ambitionsniveau om at sikre bedre vilkår for de dårligst stillede, og jeg ser frem til en positiv debat med Folketingets partier om de konkrete tiltag.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det var positivt at høre, at Venstres ordfører vil arbejde for, at folk skal få den bedste mulighed for at klare deres egen tilværelse. Den allerbedste mulighed for at klare sin egen tilværelse har man, når man har penge nok til at købe mad hver dag, man har penge nok til at betale huslejen, og man har penge nok til at købe tøj til sine børn.

Vil Venstre arbejde for at sikre, at alle har penge nok til det, vil man arbejde for, at de 10 pct. af Danmarks befolkning, der i dag lever under fattigdomsgrænsen, får forhøjet deres ydelser, så de kommer til at have penge nok til de mest basale ting i tilværelsen?

Kl. 14.20

(Kort bemærkning).

Karen Jespersen (S):

Fru Eva Kjer Hansen sagde, at regeringen og regeringspartierne ikke var bange for at blive målt på deres indsats, og det mener jeg er et meget vigtigt punkt. Men det kræver jo så også, at man opstiller noget, man kan måles på. Nu har der bl.a. været debat om tallene for de langvarige kontanthjælpsmodtagere, og det var nogle tal, som jeg selv som socialminister insisterede kraftigt på at få fremskaffet, også vel vidende, at de viste en stigende tendens. Men det er jo netop forudsætningen for, at man kan gøre noget ved det, at man har et tal, man kan måle på og have en ambition om at nedbringe.

Dér kunne man så spørge: Er regeringen villig til at opstille sådan nogle tilsvarende tal, og til at lade sig teste på, om den kurve faktisk knækker, altså med hensyn til antallet af kontanthjælpsmodtagere, antallet af langvarige sygedagpengemodtagere, socialt udsatte børn, antallet af hjemløse? Det er ikke så nemt at fremskaffe de tal, men det kan lade sig gøre, og man er jo i stigende grad ved at få præciseret det antal.

Hvilke tal er det, regeringen og regeringspartierne gerne vil lade sig teste på?

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Jeg synes bare, jeg skylder fru Eva Kjer Hansen en dybtfølt tak, og det skal man jo ikke være for stor til at give en politisk modstander, nemlig i forhold til en fuldstændig bekræftelse af tallene.

Jeg vil bare bede fru Eva Kjer Hansen finde det sted i sin ordførertale, hvor hun sagde føl-

gende: Vi bruger de næste 4 år 670 mio. kr. til de udsatte grupper, og derudover bruger vi de næste 4 år 420 mio. kr. til de handicappede. De tal giver i alt godt en milliard, og det bekræfter jo fuldstændig det, jeg sagde, at ambitionsniveauet er under det halve af, hvad det var før.

Jeg vil sige tak til fru Eva Kjer Hansen, det klæder et politisk parti at være så ærlig i sine udmeldinger, at man ikke forsøger at pynte på tallene, men tværtimod siger det, som det er. Så tak for dét.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg har ingen intention om at pynte på tallene, men vil meget gerne give de korrekte tal. Jeg mener også, at de tal, jeg brugte, er dem, vi i enighed skrev ned, oven i købet i en pressemeddelelse for netop at understrege, at vi var meget enige om, at det var det, satspuljekredsen var blevet enig om, og at beløbene netop strækker sig over de næste 4 år i forhold til, hvad vi har aftalt.

Men der kommer jo også nye satspuljeforhandlinger, der kommer nye finanslovforhandlinger, og derfor synes jeg fortsat, at det er et meget underligt regnestykke, hr. Villy Søvndal forsøger at præsentere Folketinget for i dag. Det hænger jo ikke sammen, det, hr. Villy Søvndal kommer med, når man forholder sig til de faktiske tal, som vi i enighed giver ud på området i satspulje, og når vi ser på, hvad de samlede offentlige udgifter er til området, så det er hr. Villy Søvndals regnestykke, der ikke hænger sammen.

Til fru Karen Jespersen skal jeg sige, at vi gerne vil testes på, om vi også opnår nogle resultater, og derfor har vi været meget konkrete, f.eks. i handlingsplanen for de udsatte grupper, med hensyn til at fastsætte, hvad målene er, sådan at vi også på et senere tidspunkt vil kunne gå ind og se, om det rent faktisk er lykkedes for os, og om vi har opnået det, vi gerne ville.

Men der er det vigtigt for mig at understrege, at det jo ikke udelukkende er et spørgsmål om, hvor mange kroner og øre vi bevilger til de forskellige områder. Det er nok så meget et spørgsmål om, hvad det er for nogle initiativer, vi sætter i værk, og at vi også får taget det rigtige udgangspunkt i forhold til, hvad behovet er for dem, vi snakker om.

Jeg vil meget gerne være med til, i det omfang vi kan, at finde flere af tallene, men erkender så også, at det nogle gange kan være vanskeligt at

få det eksakte. Taler vi f.eks. om folk med misbrugsproblemer, kan vi ikke komme det nærme, end at det er nogle skøn, for vi ved jo af gode grunde ikke, hvor omfattende problemet rent faktisk er.

Til fru Line Barfod skal jeg kvittere for de positive meldinger fra Enhedslisten om, at man i og for sig er enig i, at det gælder om, at folk skal kunne klare så meget som muligt i deres egen tilværelse, og jeg oplever det også lidt som en imødekommelse af, at det er vigtigt at tage udgangspunkt i netop den enkelte person, hvad den enkeltes ønsker og behov er. I forhold til, om der skal ske ændringer på ydelsessatser, er det ikke noget, vi har intentioner om på nuværende tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Det er også i forlængelse af fru Eva Kjer Hansens udmærkede formulering, nemlig at det handler om at give den enkelte de bedste muligheder for at klare så meget som muligt af tilværelsen. Jeg deler også den opfattelse, at et godt socialt arbejde ikke nødvendigvis er et spørgsmål om bevillinger, selv om halvering af bevillingerne givetvis vil give en række problemer.

Kl. 14.25

Derfor vil jeg spørge, hvad det er Venstres anbefaling, at ministeren gør i forhold til at sikre, at eksisterende lovgivning faktisk bliver til virkelighed. F.eks. viser det sig jo, at nogle af dem, som er – ja, hvad skal man sige – klienter for kommunernes foranstaltning, oplever, at der mangler en målrettet plan for samarbejdet med kommunen om at løse børnenes skoleproblemer, at de indimellem føler sig overvåget uden at vide, hvad der kommer ud af det, og at børn er relativt usynlige i det forebyggende arbejde set fra sagsbehandlernes side. Det synes jeg er meget store, konkrete problemer, som hverken kræver penge eller ny lovgivning.

Derfor vil jeg gerne vide, hvad Venstre vil gøre for at sikre, at ministeren følger op på den type af evalueringsresultater, som jeg står med i hånden.

(Kort bemærkning).

Karen Jespersen (S):

Tak til fru Eva Kjer Hansen for, at hun gik ind på tankegangen med at opstille tal, som man kan måles på. Målsætningerne i handlingsplanen for de udsatte grupper er jo hensigtserklæringer, men der, hvor det virkelig begynder at blive me-

get konkret og håndfast, er jo netop, at man har et tal for f.eks. antallet af langvarige kontant-hjælpsmodtagere og så en målsætning om, at den kurve skal knække, at det antal skal nedbringes. På samme måde også tal på andre områder. Det kan godt fremskaffes, især hvis man arbejder på det og har det som ambition.

Men jeg vil også gerne lige høre, hvad fru Eva Kjer Hansen siger til, at amterne i Amtsrådsforningens pressemeddelelse fra den 20. februar i år skriver, at når amterne skulle finde de her 360 mio. kr., de skal spare for at opfylde regeringens krav, har amterne fortrinsvis skåret i deres budgetter på det sociale område. Hvordan harmonerer det med regeringens politik?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Fru Eva Kjer Hansen svarede meget ærligt, at Venstre ingen planer har om at forhøje ydelsessatserne for dem med de laveste indkomster i samfundet. Så er det rent hykleri, når man siger, at udgangspunktet er, at man mener, man skal give folk den bedste mulighed for at klare deres egen tilværelse.

Hvis det svar, der kommer fra Venstre hver eneste gang, vi diskuterer de sociale nedskæringer, der sker, og de problemer, der er på social- og sundhedsområdet, er, at folk skal gå på socialforvaltningen og søge et særskilt tilskud, så fastholder man folk som klienter i det sociale system i stedet for at give dem nok til at leve af. Så er de selv i stand til at forvalte deres egen økonomi og kan bruge deres ressourcer på at komme videre i livet i stedet for at skulle bruge alle ressourcerne på hele tiden at søge forskellige tilskud, fordi der ikke er penge nok til at klare de mest basale ting i hverdagen med de ydelser, der er i dag, som i øvrigt løbende bliver skåret ned på grund af satspuljeforliget.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Fru Margrethe Vestager spørger, hvad Venstres anbefaling er til ministeren i forhold til at få kommunerne til at leve op til den eksisterende lovgivning. Der er min anbefaling til socialministeren, at socialministeren skal have en meget tæt kontakt til kommuner og amter for nu også at tage fru Karen Jespersens vinkel med på det.

Jeg oplever faktisk, at socialministeren allerede i dag har en meget tæt kontakt og faktisk gør et rigtig godt stykke arbejde for at få fulgt op på de vedtagelser, vi har. Tager vi f.eks. problema-

tikken omkring anbringelse af børn og unge og alle de diskussioner, vi har på det område, ja men så har socialministeren for længst sat et stort arbejde i gang med hensyn til at opnå nogle resultater og har et tæt samarbejde med de kommunale parter.

Jeg er i øvrigt enig med fru Margrethe Vestager i, at børn nogle gange har været relativt usynlige, eller at der i hvert tilfælde ikke har været nok fokus på børn i behandlingen rundt omkring og i indsatsen. Men der oplever jeg faktisk, at vi i fællesskab er meget enige om at sætte mere fokus netop på børnene og børnenes situation og jo også i fællesskab har taget nogle tiltag med hensyn til at få en større fokus på børnene.

Jeg vil gerne sige til fru Karen Jespersen, at vi har absolut som mål at knække kurven med hensyn til de personer, der er på kontanthjælp over lang tid. Jeg mener, at vi dér virkelig har et forsømt område, og der er det vigtigt for os, at kurven kommer til at knække. Der synes jeg jo, det er interessant at se nogle tal gående ud på, at når kontanthjælpsmodtagere bliver sendt til job samtale, er der to ud af tre, der kommer i job.

Kl. 14.30

Problemet er bare, at der kun er ca. 9 pct. af dem, der bliver sendt til en jobsamtale. Og det vidner jo om, at der virkelig er nogle problemer i formidlingsarbejdet, og at man dér ikke tager godt nok fat på en gruppe, for hvem det virkelig ville være positivt at få lov til at komme ud på arbejdsmarkedet, og som har noget at bidrage med. Så derfor: Det bliver et af indsatsområderne.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg er meget enig med fru Eva Kjer Hansen i, at det er hensigtsmæssigt og udmærket, at socialministeren både følger op på de ting, som tidligere er aftalt i satspuljeregim om kvalitet i anbringelserne, og også følger op med tæt kontakt med de kommunale parter.

Det, som bekymrer mig, er ikke så meget, at der ikke bliver gjort en indsats over for anbringelsesstederne, men snarere, at stadig færre børn vil blive anbragt. Med hensyn til hvor langt vi strækker os for netop at stå inde for de aftaler, som er indgået – og fru Marianne Jelved har også her i salen givet tilsagn om meget gerne at ville samarbejde med regeringen om at sikre en sund offentlig økonomi – vil jeg spørge, hvad fru Eva Kjer Hansen mener om den kommunale prioritering, der synes at være den gængse i øje-

blikket, nemlig at man for at holde aftalerne prioriterer sådan, at man hjemtager anbragte børn af rent økonomiske grunde og ikke af sagligt socialpolitiske grunde.

(Kort bemærkning).

Jette Bergenholtz Bautrup (S):

Jeg vil også sige, at jeg synes, det er rart at høre fru Eva Kjer Hansen oplyse, at man fra V og K fokuserer meget på de svageste grupper, og at man tænker meget på børn, som socialt er dårligt stillede, samt handicappede børn.

Så vil jeg gerne spørge fru Eva Kjer Hansen: Hvad har Venstre tænkt sig at gøre for de skoleløse børn, for de børn, der ikke lige passer ind i de ganske almindelige folkeskoler – det kan være børn med handicap som autistiske børn med Asperger eller DAMP-børn? Det er jo netop børn, som ikke kan være i en ganske almindelig rummelig klasse.

Hvad agter man at gøre fra Venstre? Der kan jo ikke laves et tilbud, det kan være heldagstilbud, det kan være på anden måde, uden at der følger penge med.

Så vil jeg sige, at jeg også synes, det er meget interessant, at man fra socialministerens side – og det var så igen fru Eva Kjer Hansen, der oplyste det – ligger i store forhandlinger på anbringelsesområdet. Det synes jeg er positivt.

Jeg synes også, det er dejligt, hvis man finder ud af, at der også hører penge med til anbringelser, så det ikke er sådan, at hver gang et barn bliver anbragt ude i en kommune, så skal et andet barn hjemgives, fordi pengene ikke er til stede. Er der også noget med, at man ønsker inden for anbringelsesområdet at uddanne personale? Bliver der også sat penge til side til det?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Da jeg før kunne konstatere, at man ikke vil gøre noget fra Venstres side for at give folk flere penge og dermed give dem mulighed for at klare egen tilværelse, så vil jeg tage fat i noget andet, som fru Eva Kjer Hansen talte om, nemlig at man gerne ville gøre noget, for at der kom færre på sygedagpenge.

Betyder det, at man nu vil sadle om i forhold til de store nedskæringer, man har lavet på arbejdsmiljøindsatsen, at Venstre nu vil stille forslag om, at man genopretter og udvider arbejdsmiljøindsatsen, som man ellers lige har skåret kraftigt ned på med den finanslov, man har gennemført?

Så vil jeg også meget gerne høre, om man alle de øvrige steder, hvor man i denne her finanslov har skåret ned på det sociale arbejde og det forebyggende arbejde, med den kommende finanslov og de næste par års finanslove agter at genoprette bare det, man har skåret væk.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Fru Margrethe Vestager var inde på, at stadig færre børn bliver anbragt uden for hjemmet, men rent faktisk bliver flere og flere børn og unge anbragt. Og selv om vi bruger mange flere ressourcer på at forebygge, så stiger antallet af anbringelser altså også.

kl. 14.35

Det, jeg tror, der er brug for, er en kulegravning af hele området, også for at få fundet ud af, hvordan kvaliteten er, hvad der virker, og hvad der ikke virker. Bliver børn og unge anbragt de rigtige steder? Tjekker man godt nok, om tilbudet passer til de problemer, barnet eller den unge har? Det er jo et arbejde, man er i fuld gang med at tage op og få skabt nogle resultater med.

Med hensyn til bemærkningerne fra den socialdemokratiske ordfører om børn, der ikke passer ind i den normale skole, er det min oplevelse, at der faktisk i dag er mange muligheder for at supplere, for at skabe rummelighed i forhold til også at kunne tage vare på de børn, der ikke umiddelbart passer ind, og andre særlige tilbud.

Til fru Line Barfod skal jeg sige, at jeg mener, sygedagpengeområdet skal have meget høj prioritet, fordi alt for mange mennesker hænger fast på sygedagpenge i lang tid, og vi ved, at jo længere tid, der går, desto sværere er det at komme tilbage. Derfor vil vi nøje overveje, hvad det rent faktisk er, der skal til for at få folk ud af sygedagpengesystemet.

Der mener vi, at vi er nødt til at tage udgangspunkt i et godt samspil med virksomhederne, med arbejdspladserne, med personerne ude på arbejdspladserne, der ved, hvad det er, der kan være galt. Det, vi jo har set, er en lang række initiativer gennem årene, der ikke har virket overhovedet, som ikke har afhjulpet problemerne med de mange på sygedagpenge. Derfor sætter vi ind og er stoppet op over for nogle af de tiltag fra den tidligere regerings side, som vi synes har været ravsuskende forkerte, og vil så lave et grundigt arbejde for at finde noget, der virker.

Jeg tror, at vi bliver nødt til at se på, hvad det er for nogle metoder, vi bruger. Er der et ordentligt samspil? Bruger man netværket omkring den enkelte person godt nok? Og så kan jo f.eks. en indsats på sundhedsområdet, den ekstrabevilling, vi har givet til at få nedbragt ventelister, også have en afgørende indflydelse på, at folk hurtigere kan komme på arbejde.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Mit spørgsmål til fru Eva Kjer Hansen var meget konkret. Det var ikke et spørgsmål om det langsigtede i anbringelse eller ikke anbringelse, det var mere præcist, hvordan fru Eva Kjer Hansen forholder sig til de stadige forlydender, der er, om, at kommunerne nu, altså i disse måneder, hjemtager allerede anbragte børn af rent økonomiske hensyn, dvs. uanset kvaliteten i den sagsbehandling, der har fundet sted før behandlingen før anbringelsen; uanset om anbringelsen er hensigtsmæssig eller ej, at børn så hjemtages af økonomiske grunde.

Som sagt er vi med på de økonomiske rammer, der er, men jeg vil gerne spørge, om Venstre og Venstres parti og dermed også borgmestre og kommunalbestyrelsesmedlemmer rundt omkring synes, at det er en fornuftig prioritering med hensyn til nogle af de absolut svageste i de her forhold, lang tid før vi kommer til pensionister, der skal have hjemmehjælp osv., osv., osv.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Eva Kjer Hansen. Og derefter ønsker formanden at gå videre i talerrækken.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg oplever egentlig ikke, at der er nogen uenighed mellem fru Margrethe Vestager og os i Venstre i forhold til en indsats på det her område. Vi er i gang med en kulegravning af hele området, et samarbejde med de kommunale parter for at finde ud af, hvordan billedet egentlig ser ud på det her område.

Jeg vil gerne medgive fru Margrethe Vestager, at det kan være et problem, hvis kommunerne hjemtager børn og unge udelukkende af økonomiske grunde. Men så skal vi jo også vide, om det rent faktisk er tilfældet, og det synes jeg at vi mangler et billede af. Det kan jo også være, fordi man etablerer et nyt tilbud, som man synes er mere hensigtsmæssigt. Det kan ikke udelukkes, at kommunerne rent faktisk tænker i, at det, det

gælder om, er at finde det rigtige tilbud til det pågældende barn eller unge.

Jeg kan også blive bekymret, hvis det er andre motiver, der ligger til grund for det. Men jeg håber, at vi med den kulegravning, der er i gang, kan få et bedre billede af, hvordan det rent faktisk ser ud.

Kl. 14.40

(Kort bemærkning).

Karen Jespersen (S):

Når man ser på regeringens velfærdspolitik eller regeringens politik i det hele taget, så oplever jeg egentlig, at man forsøger at blæse og have mel i munden; at man på den ene side gerne vil fastholde sin politik, der traditionelt bygger på, at pengene ligger bedst i borgernes lommer, og samtidig gerne vil imødekomme borgernes ønske om velfærd og også tilgodese de dårligt stillede borgere i samfundet, og som man vist selv har sagt flere gange, er det muligt at få den samme eller mere velfærd for de samme penge.

Det betyder ikke, at jeg ikke er enig i, at pengene ofte kan bruges bedre, og at vi hele tiden skal anstrenge os for det, men mere generelt mener jeg, at der er en sammenhæng, at den velfærd, vi yder, ikke mindst til de dårligt stillede grupper, er noget, der koster penge, i hvert fald så lang tid det ikke lykkes os at føre en politik, der får endnu flere væk fra det at hænge fast i sociale problemer.

Så det, vi gerne vil have belyst, er selvfølgelig, hvad det er for en indsats, regeringen gerne vil gøre, og hvilke midler den har tænkt sig at afsætte.

Det er også blevet sagt flere gange fra såvel statsministeren som socialministeren, at der bliver afsat flere penge til de svage grupper på finansloven. Nu ved jeg jo godt, at jeg ikke skal gøre mig forhåbninger om at få et beløb her i dag, men det er selvfølgelig rart at få slået fast, at vi faktisk taler om nye penge ud over det, der er på satspuljen. Det vil man jo så forvente har et omfang, så der ikke bare er tale om håndøre.

Så hvis man kunne få slået fast i debatten i dag, at der bliver tale om reelt flere penge på finansloven ud over satspuljen, synes jeg, det ville være fint.

Det andet, som jeg allerede har stillet spørgsmål til fru Eva Kjer Hansen om, drejer sig om regeringens målsætning. Der synes jeg også, det ville være nyttigt at få at vide, hvilket mål regeringen vil opstille – altså, om man vil opstille mål, og i givet fald hvilke.

Det, der jo virkelig er noget, der batter, er mål, man kan testes på. Det vil igen sige mål, der kan opgøres i tal, og hvor man så har en ambition om at nedbringe det tal, hvis det illustrerer omfanget af et økonomisk problem. Det kunne være modtagere af langvarig kontanthjælp, modtagere af langvarige sygedagpenge, socialt belastede børn. Der findes en bog, der hedder »Risikobørn«, hvor man har taget hul på en metode til at opgøre antallet både af de børn, der er ekstremt udsatte, og de, der har risiko for at blive udsatte, antallet af hjemløse, antallet af sindslidende – det kan både være mennesker, man tæller, og det kan også være de tilbud, de får, altså botilbud til sindslidende.

Jeg synes også, det ville være nyttigt at vide, om regeringen er enig i det, og hvis ja, hvad er det så for mål, man vil opstille?

Ellers synes jeg, at det, man skal være opmærksom på, når man ser på regeringens politik – og den har jo kun fungeret i et halvt års tid – er, at der er et tilløb til, at man siger et og gør noget andet. F.eks. siger statsministeren, før han blev statsminister, i bogen »I godt vejr og storm«, at der skal iværksættes programmer til støtte for truede børn. Hvis man læser kronikken i Berlingske Tidende i dag, så er det, der bliver nævnt dér, at forældrene skal være mere opmærksomme på mobning. Det er al ære værd, for mobning er et stort problem. Men det er jo altså slet ikke noget, der batter, og det er slet ikke noget, man kan kalde programmer til støtte for truede og udsatte børn.

Så hvad ligger der i det med programmer? Mere konkret: Hvad er det, man har tænkt sig at gøre?

Et andet sted, hvor jeg synes, der er en modsætning imellem det, man siger, og det, man gør, er med hensyn til betydningen af efteruddannelse.

Igen i samme bog og også andre steder har statsministeren og medlemmer af regeringen slået på betydningen af efteruddannelse, men samtidig er der jo lagt op til at spare på voksen- og efteruddannelsen, og at der skal pålægges brugerbetaling.

Det er meget vigtigt at holde fast i, at socialpolitik jo ikke kun handler om det, der sker i Socialministeriet. Den forebyggende indsats sker jo i høj grad også uden for Socialministeriets område, sådan som hr. Villy Søvndal også har været inde på.

Et tredje og egentlig meget vigtigt eksempel er det boligsociale arbejde, som jeg også selv har

været med til som socialminister at lægge mange kræfter i, og hvor der nu findes dokumentation for, at det faktisk virker. Men det var jo et af de områder, hvor regeringen valgte at gå ind og spare. Der var en statsstøtte til 73 beboerrådsgivere, som blev fjernet med øjeblikkelig virkning. I hvert fald ophørte tilskuddet fra den 1. juli. Her synes jeg virkelig er et eksempel på, at man ikke lægger vægt på eller ikke vil prioritere det forebyggende arbejde.

Er der noget, der virkelig virker, så er det det boligsociale arbejde. Det er der godt belæg for.

Der er en række andre ting, som regeringen har sparet på uden for Socialministeriets område, man også kunne trække frem. Og det er jo det, der gør, at man frygter, også sammenholdt med de sparekrav man har pålagt amter og kommuner, at det her fører til øgede økonomiske og sociale forskelle i befolkningen.

Kl. 14.45

Tredje næstformand (Kaj Ikast):
Fru Pia Kristensen som ordfører.

Pia Kristensen (DF):

Danmark er det lille land højt mod nord, et velfærdssamfund, der flyder med mælk og honning. Det siger man i hvert fald ude i den store verden. Og vi har det jo egentlig meget godt, så man må sige, at vi har noget at værne om.

Dermed ikke sagt, at der ikke er problemer, der skal løses. Vi har mennesker i dette land, som er så socialt dårligt stillet, at deres leve- og livsvilkår er under al kritik, og antallet er desværre stadig stigende.

Det er en problemstilling, som alle kender til, og her skal vi selvfølgelig yde en indsats, for problemerne skal løses.

Som en helt naturlig ting må de stærke træde til og sørge for bedre vilkår for samfundets udsatte grupper. I Dansk Folkeparti mener vi, at denne opgave varetages bedst i samarbejde mellem det offentlige og de frivillige sociale organisationer. De frivillige er tæt på de mennesker, det handler om, og det kan man drage nytte af.

Så kræver det selvfølgelig også politisk mod og vilje og bestemt også nytænkning at ændre på forholdene.

Vi har modtaget regeringens handlingsplan for de svageste grupper, »Det fælles ansvar«, meget positivt. Ja, det kunne faktisk have været Dansk Folkeparti, der havde skrevet den.

Vi er enige i handlingsprogrammets sigtelinjer, som går ud på at styrke den enkelte og re-

spekten for det enkelte menneske, for ikke to mennesker er ens.

Vi støtter de udviklingsmål og nye initiativer, der er beskrevet for de forskellige målgrupper. Det handler om de hjemløse, de prostituerede, stofmisbrugerne, alkoholikerne og de sindslidende.

Vi mener helt klart, at de initiativer, der skal gennemføres i 2002 og de følgende år, viser, at ambitionsniveauet for de svage grupper er højt, og det er strengt nødvendigt for at få vendt udviklingen, inden flere kommer til.

Dansk Folkeparti har fra første færd støttet, at der skal nedsættes et råd for socialt udsatte grupper, for vi mener faktisk, det er sundt fornuft at samle repræsentanter for de udsatte grupper under én hat. Vi tror, at det fremmer dialog og handling og vil styrke den forebyggende indsats.

Man kan ikke løse sociale problemer på kort tid, det er et langt og et sejt træk, men med handlingsprogrammet for de svageste grupper mener Dansk Folkeparti, at vi er på vej i den rigtige retning.

Så må vi jo ikke glemme, at der allerede er sket forbedringer på visse områder. I finanslovaftalen mellem regeringen og Dansk Folkeparti er der allerede taget initiativer til en række forbedringer på ældreområdet. Ældre får nu frit valg til selv at vælge leverandør til hjemme-hjælp, medindflydelse til selv at kunne tilrette-lægge hjælpen og frit valg til ældre- eller pleje-bolig. Sagt med andre ord får de ældre nu medbestemmelse på egen dagligdag – og det mang-lede bare.

Efterlevelsespensionen til pensionister gen-indføres. Ledsageordningen videreføres efter pensionsalderens indtræden, og varmetillægs-reglerne forbedres. Det var nogle helt klare krav, Dansk Folkeparti stillede i finanslovforhandlingerne, og de bliver nu gennemført.

Så alt i alt synes jeg faktisk, det er godt klaret på så kort tid. Så fremtiden kan kun blive god.

Pia Christmas-Møller (KF):

Selv om baggrunden for denne forespørgsel bygger på en fatal misforståelse, er vi i Det Kon-servative Folkeparti rigtig godt tilfredse med, at vi i dag har fokus på vilkårene for de allerdår-ligst stillede.

Et samfund, der ikke bekymrer sig om dem, der ikke kan klare sig selv, hvad enten dette nu er midlertidigt eller varigt, er fattigt og fortjener

ikke betegnelsen velfærdssamfund, og det uanset hvor rigt samfundet i øvrigt måtte være.

Kl. 14.50

Et menneske, der kan klare sig selv og mere til, men som ikke har overskud til at tænke på andre, er en fattig egoist. Så enkelt er det. Forskellen på egoisme og individualisme ses ved, at egoisten følger retten til ikke alene at være sig selv, men også at være sig selv nok. Individualisten føler derimod en forpligtelse til at være sig selv, men aldrig sig selv nok.

At være sig selv, men ikke sig selv nok er kerne i det livssyn, Det Konservative Folkeparti ønsker skal være bærebjælken i vores danske velfærdssamfund. Vi vil et samfund, hvor individualiteten og tolerancen hos såvel den gale som den geniale, den unge som den gamle forsvares og respekteres som den selvstændige værdi, det er. Det er en opgave for den enkelte, og det er en opgave for fællesskabet.

Vi vil et samfund med højt til loftet, vidt til væggene og belagt med et tolerancens gulv. Inden for disse vide rammer skal egoisme og intolerance være konstant under pres, som det de er, nemlig ubudne gæster.

Vi vil med andre ord et samfund, hvor vi hver især og i fællesskab påtager os et socialt ansvar, et ansvar, der ikke kun handler om penge, men også om deltagelse, nærvær og medmenneskelighed.

Jeg har tilladt mig denne lidt principielle indledning, fordi jeg synes, vi trænger til at få lidt perspektiv ind i debatten, nu hvor vi har fået afklædt SF's vildfarelse om den borgerlige regerings socialpolitik og ambitionsniveau. Vi trænger efter min mening til at få en dybere diskussion om, hvordan vi løser ikke alene de kortsigtede, men også de mere langsigtede socialpolitiske opgaver. Hvad er det for overordnede mål, vi arbejder efter? Hvad er det for opgaver, vi først og fremmest skal løse? Hvad er det, der helt naturligt skal være det offentliges ansvar? Hvad skal den enkelte bidrage med? Hvad skal det, man kalder civilsamfundet – det vil sige familie og netværk, frivillige organisationer eller kort og godt vi borgere – yde og bidrage med?

Skal vi fortsætte med at udvide kravene til den offentlige sektor, hvorefter flere og flere af os kan komme i betragtning til en social ydelse, fordi vi, som socialcheferne siger det, vil have dividende på vores skat? Skal vi fortsat se på, at de, der vitterligt ikke kan klare sig selv, de hjemløse, psykisk syge, misbrugere og misbrugte børn m.v., ikke får den håndsrækning, der kan få

dem videre i livet, eller skal vi lytte til dem, det handler om, og prioritere indsatsen på disse områder, sådan som regeringen lægger op til?

Skal vi handlingslammet og opgivende konstatere, hvordan den sociale arv stadig går fra generation til generation, eller skal vi målrettet prøve at bryde den ved at forebygge, sådan som regeringen lægger op til?

Skal vi med hænderne i lommen se på, hvordan ensomhed og isolation bliver et stadig større problem, som fører så mange andre problemer med sig, fordi netværk og fællesskaber krakelerer, eller skal vi mere målrettet prøve at inddrage de mange forskellige aktører, det være sig ildsjæle, frivillige organisationer og pårørende, i det forebyggende arbejde, sådan som regeringen lægger op til bl.a. med etableringen af det sociale råd, men også med satsningen på frivillige organisationer?

I Det Konservative Folkeparti er vi ikke i tvivl om, at en nyorientering i socialpolitikken, der prioriterer netop de dårligst stillede, er nødvendig. Og det er præcis, hvad regeringen fra dag ét har lagt op til i regeringsgrundlaget, og der er allerede søsat en lang række konkrete initiativer.

I oplægget »Det fælles ansvar« gives et meget tydeligt signal om, at det ikke skorter på regeringens ambitioner og vilje til at sigte højt. Der er visioner og konkrete delmål, og det er kun begyndelsen, ligesom finansloven og satspuljeforliget for dette år kun er den bevillingsmæssige begyndelse på en målrettet indsats for de dårligst stillede. Her bliver afsat ½ mia. kr. til ældreområdet, 150 mio. kr. til særlig udsatte grupper, over 1 mia. kr. i forbindelse med satspuljeforliget fordelt med 670 mio. kr. til særlig udsatte grupper, 420 mio. kr. til handicapområdet. Jo, vi har fået startet godt.

Det er en stor udfordring og opgave, vi har sat os for. Næsten 10 års socialdemokratisk ledelse med uafbrudt økonomisk medvind formåede ikke at mindske problemerne. Tværtimod blev de på mange strækninger større bl.a. i form af flere hjemløse, flere permanent udstødte og flere truede unge.

Vi er altså nødt til at tænke nyt og anderledes. Den offentlige indsats skal fokuseres og prioriteres mere præcist, og samtidig skal man erkende, at en gedigen socialpolitisk indsats ikke alene kan løftes af det offentlige system, fordi det har indbygget en række begrænsninger, hvorfor frivillige, private, familie og pårørende og andre borgernetværker på en helt anderledes respek-

ret måde skal inddrages, simpelt hen, fordi de kan noget helt specielt på hver deres felter.

Kl. 14.55

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Fru Pia Christmas-Møller talte om, at regeringen lægger op til, at man vil forebygge. Det er vi fra Enhedslistens side fuldstændig enige i. Vi så gerne, at man lagde langt flere kræfter i at forebygge frem for kun at rette op på skaderne, som er sådan, vi ser regeringens program.

Jeg vil gerne høre, hvordan fru Pia Christmas-Møller får det med prioriteringen af det forebyggende til at hænge sammen med, at man skærer ned på det boligsociale arbejde, herunder det dybt fortvivlende, at man har fjernet beboerrådgiverne, som netop var dem, der var ude i nogle af de boligområder, hvor der kan være store sociale problemer, og som havde daglig omgang med de familier, hvor der opstår problemer, og kunne tage fat i problemerne, før de for alvor nåede at blive store.

Så er der det helt afgørende at sørge for, at der er boliger nok. Hvordan stemmer det, at man vil forebygge sociale problemer, med, at man har sat boligbyggeriet i stå, at man ikke har lagt op til at få bygget flere tusinde nye boliger, men tværtimod har lagt sådan et jerngreb om kommunerne, at de klart melder ud, at byggeriet er gået i stå?

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Fru Pia Christmas-Møller skal have stor tak for at have bragt et velkomment niveau ind i debatten om, hvad det her går ud på i forhold til de værdier og det menneskesyn, der er det grundlæggende i socialpolitikken.

Når det er sagt og med hr. Villy Søvndals udmærkede præcisering i mente af den forskel, der er i oplevelsen af, hvilke midler der er til rådighed i forhold til det tidligere, vil jeg spørge fru Pia Christmas-Møller, hvor det er, der sådan mere konkret skal tænkes anderledes. Hvad er det mere konkret, der skal til? Jeg tror, det vil være meget svært at finde medlemmer i den her sal, som vil være uenige i fru Pia Christmas-Møllers argumentation i forhold til bl.a. social arv.

Er det f.eks., som det er foreslået af regeringen, en mere boglig skole? Hvad er det for nogle konkrete ideer, Det Konservative Folkeparti har i forhold til den, synes jeg, meget udmærkede,

men abstrakte værdimæssige indgang, som ordføreren havde til spørgsmålet?

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Til fru Line Barfod: Der er jo ikke tale om, at vi nu fuldstændig fjerner indsatsen på det boligsociale område. Det, der sker, er, at det bliver et kommunalt ansvar. Derudover har vi fortsat en række initiativer i forbindelse med kvarterløft. Endelig lægges der op til en udvidelse af boligmassen, sådan som økonomi- og erhvervsministeren har fremlagt ideer til det.

Til fru Margrethe Vestager: Det er en meget spændende diskussion. Brandærgeligt er det, at der ikke er tid nok til virkelig at komme i dybden med det her i dag. Men lad mig nævne nogle områder. Jeg mener, at det er helt afgørende, at man meget metodisk og konsekvent inddrager pårørende og familier i forskellige sociale løsninger. Det er meget vigtigt, at man tager deres råd, deres viden, deres parathed til at gå ind i problemstillingerne dybt alvorligt.

Et andet område, hvor jeg tror, det er vigtigt, at man helt anderledes metodisk satser, er inddragelse af frivillige organisationer, private organisationer og ildsjæle. De kan noget, det offentlige ikke kan. De kan supplere det offentlige system på en god måde, hvor man bl.a. kan få taget hul på ensomhedsproblemer, isolationsproblemer og meget andet. Det vil ikke alene være forebyggende, men også i en vid udstrækning reparerende, om man så må sige.

Jeg tror, der er rigtig meget, vi med fordel kunne diskutere i dybden. Her er blot et par eksempler på, hvad jeg mener.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det hænger ikke sammen, at man på den ene side siger, at det her arbejde skal kommunerne nu fremover tage sig af – for mig er det underordnet, om det er kommunerne eller Folketinget, der skal tage sig af, at der er beboerrådgivere og boligsocialt arbejde, det afgørende er, at det arbejde er der – og på den anden side skærer i de penge, kommunerne har til de allermest basale velfærdsydelse. Så er det altså hykleri, hvis man tror, at kommunerne så har ressourcerne til at tage sig af det nødvendige sociale arbejde.

Så skal man altså ikke komme og overfalde kommunerne bagefter, hvis ikke de har ført det ud i livet, som Venstre og De Konservative har

skåret væk i et godt samarbejde – et uskønt samarbejde – med Dansk Folkeparti.

Så til det her med, at de frivillige skal supplere: Jeg er helt enig i, at de frivillige skal supplere, men hvis man skærer indsatsen væk fra statens side, er der ikke så meget at supplere, og der er altså ikke mange af de frivillige organisationer i Danmark i dag, der mener, at det sociale arbejde skal overlades alene til de frivillige organisationer. De mener netop, at det, de kan, er at supplere.

Kl. 15.00

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

I Det Radikale Venstre deler vi opfattelsen af, at det frivillige arbejde er meget væsentligt for, at det danske samfund er et godt samfund at leve i. Men det er netop et frivilligt arbejde, og derfor er der ret snævre grænser for, hvilke forpligtelser, man kan lægge på det frivillige arbejde.

Af samme grund vil jeg stille fru Pia Christmas-Møller det samme spørgsmål, som jeg stillede Venstres ordfører, fru Eva Kjer Hansen: Er den konservative ordfører enig i, at det kan være et problem, hvis kommuner af økonomiske grunde hjemtager anbragte børn? Det er nemlig noget meget konkret, og det vedrører selve myndighedsdelen, det som må være et offentligt ansvar, uanset hvad vi i øvrigt mener om velfærdsydelsernes placering.

(Kort bemærkning).

Karen Jespersen (S):

Jeg vil også gerne erklære min meget store støtte til det frivillige sociale arbejde.

Også her kan man sige, at penge har en vis betydning, og man kan læse i dag i Politiken, at fru Pia Christmas-Møller mener, at de frivillige organisationer skal have 200 mio. kr. i momsfritagelse. Jeg synes, det er meget prisværdigt, at man vil støtte det frivillige arbejde med et så stort beløb, og derfor vil jeg godt have bekræftet, at man er indstillet på at give organisationerne en momsfritagelse på 200 mio. kr., og over hvor mange år der eventuelt kunne blive tale om det. I avisen tales der om nogle år, men er det over 3 år eller 2 år eller 5 år?

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg kan fuldt ud bekræfte, at jeg står inde for det forslag, som Politiken omtaler i dag. Jeg mener, det er fuldstændig forrykt, at man med den ene

hånd giver tilskud og med den anden hånd kradser penge hjem i skat, og oven i købet oplever vi, at mange af disse frivillige humanitære organisationer indsamler beløb og så bliver nødt til at aflevere 25 pct. i moms, hver gang de køber et eller andet produkt, der er momsbelagt i Danmark.

Mit forslag går ud på, at man simpelt hen afskaffer købsmomsen. Det er et forslag, som de frivillige organisationer selv ønsker gennemført og har bedt om bliver gennemført, så det vil jeg arbejde målrettet for. Jeg vil ikke her låse mig fast på, over hvilken årrække vi skal indfase det. Det må afhænge af de kommende forhandlinger, hvordan vi kan skaffe finansiering, men ideen mener jeg er helt rigtig.

Til fru Margrethe Vestager: Jeg kan fuldt ud bekræfte, at det er uantageligt, hvis kommuner hjemtager anbragte børn alene af økonomiske grunde. Det er simpelt hen uantageligt. Der er et særligt ansvar, når det drejer sig om unge under 18 år, og det kan ikke alene bero på en økonomisk overvejelse, om de skal have en opvækst, de kan være tjent med, eller ej. Det er simpelt hen uantageligt, og jeg er derfor utrolig glad for, at socialministeren har igangsat et undersøgelsesarbejde, et kulegravningsarbejde, som simpelt hen får kortlagt hele dette område, fordi der er meget, meget stor forskel på kvaliteten af de forskellige tilbud og de enkelte kommuners administration af hele området. Derfor ser jeg frem til en ny debat på et mere solidt grundlag.

Med hensyn til det frivillige arbejde mere generelt drømmer jeg ikke om, at man skal privatisere det offentlige sociale ansvar. Jeg drømmer om at udvide det sociale ansvar, jeg drømmer om at tage nogle aktører med i opgaveløsningen, som kan gøre noget, det offentlige system ikke kan. Det er dét, jeg arbejder for, og det er med de briller, fru Line Barfod skal se mit forslag og mine tanker om det frivillige private arbejde.

(Kort bemærkning).

Karen Jespersen (S):

Jamen det var jo et dejligt håndfast tilsagn om de 200 mio. kr. til de frivillige sociale organisationer.

Så vil jeg høre, om fru Pia Christmas-Møller også er indstillet på at arbejde for mere faste bevillinger til de frivillige organisationer. Jeg oplever nemlig, at andre organisationer har problemer med, at de skal søge en gang om året og skal finde mere eller mindre fantasifulde be-

grundelser for at søge penge på ny, og det giver en række problemer.

Så vil jeg også gerne spørge med hensyn til børn, der bliver hjemtaget af økonomiske grunde. Der er jo en mulighed for, at Den Sociale Ankestyrelse selv undersøger de konkrete sager, og vil fru Pia Christmas-Møller også arbejde for, at den mulighed bliver brugt – altså at man de steder, hvor der er begrundet mistanke om, at børnene hjemtages af økonomiske grunde, aktivt undersøger, om det virkelig er tilfældet?

Kl. 15.05

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning og derefter fru Margrethe Vestager.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det glæder mig at høre, at fru Pia Christmas-Møller ikke vil privatisere det sociale arbejde, men jeg forstår stadig ikke, hvor pengene til det sociale arbejde, som det offentlige fortsat skal udføre, skal komme fra, når der bliver skåret væk fra statens side, og man overlader det til kommunerne, som der også bliver skåret ned på. Hvordan skal kommunerne så få udført det boligsociale arbejde?

Den anden del er, at de frivillige er i hvert fald ikke dem, der skaffer boligerne. Hvad vil man gøre for at sørge for, at der kommer de mange, mange tusinde boliger, der mangler? Hvis man er henvist til at overnatte i legehuse på en legeplads eller sove på toilettet på sin arbejdsplads, går der altså ikke alt for mange år, før man får andre store sociale problemer, og derfor er det at skaffe boliger helt nødvendigt, hvis vi skal forebygge større sociale problemer. Hvis regeringen havde valgt at bruge de 2,2 mia. kr., den på finansloven har givet i skattelettelser til erhvervslivet, til at bygge boliger for, kunne vi have fået afhjulpet en stor del af problemet.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Margrethe Vestager for den tredje og sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Som jeg også har sagt tidligere, synes jeg, det er udmærket og al ære værd, at man gør en indsats for at sikre kvaliteten af opholdsstederne, altså de steder, hvor børn bliver anbragt. Men det, jeg er interesseret i, er ikke kun kvaliteten af op-

holdsstederne, men at børn faktisk får lov til at blive i de opholdssteder, hvor de nu engang er anbragt.

Vi risikerer at komme i en situation, hvor den sociale eksport, vi hører om fra nogle kommuner, hvor bistandsklienter bliver bedt om mere eller mindre frivilligt at flytte til et andet sted, faktisk medfører, at når også børnesagen flytter, sker der en genoptagelse af børnesagen, som hviler på økonomiske grunde. Vi har derfor et meget stærkt ønske om, at man også følger netop dette område meget intenst i en periode, hvor der er en stram kommunaløkonomi, så vi sikrer, at det ikke er de allermost sårbare børn, det kommer til at gå ud over, uanset at alle ved, at omkostningerne ved at sikre dem en ordentlig barndom er meget, meget tunge, og at det derfor også må gå ud over børn på normalområdet. Det er netop en del af den sociale bevidsthed, at man er villig til den prioritering.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Til fru Margrethe Vestager: Jeg er lige så optaget som fru Margrethe Vestager af at sikre de sårbare børn en ordentlig opvækst, og jeg bliver lige så vred og indigneret, når jeg oplever, at man i kommuner eller andre steder spekulerer økonomisk og kynisk i ikke at give dem optimale opvækstforhold. Jeg kender selv nogle konkrete eksempler på, at nogle sager bliver genoptaget, fordi den ene forælder flytter over en kommune-grænse, og det bringer børnene i en helt umulig og urimelig situation, hvor usikkerhed og utryghed igen kommer til at præge dagliglivet. Det er uacceptabelt, og jeg mener, der skal gøres noget ved det.

På samme sæt og vis skal der gøres noget ved de kommuner, som måtte finde på at hjemtage børn alene af økonomiske grunde. Det er ikke acceptabelt, og derfor kan jeg også bekræfte over for fru Karen Jespersen, at jeg synes, det er rimeligt, at man giver ankestyrelsen et vink med en vognstang om, at dette område skal der altså fokus på, for vi vil ikke acceptere et svigt over for disse sårbare børn og unge.

Til fru Line Barfod: Jeg ved ikke rigtig, for det er jo en gentagelse af den debat, der allerede har været. Vi har fremhævet ganske mange gange, hvordan vi allerede i opposition uden om den daværende regering gennemtvang et forslag, der halverede den kommunale byrde ved opførelse af nye, almennyttige boliger. Det er en kendsgerning, og vi har altså lettet muligheder-

ne for at opføre nye boliger. Der skal mere til, det er der ingen tvivl om, men jeg synes ærligt talt ikke, der er nogen grund til at blive ved med at stille de samme spørgsmål og bare få de samme svar. Der er mere fremdrift i at se på de mere målrettede, socialpolitiske perspektiver, så lad os prøve at få det til at præge resten af debatten.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Fru Margrethe Vestager som ordfører.

Margrethe Vestager (RV):

Spørgsmålet og ambitionen om at bryde den negative sociale arv bliver næppe løftet af den nuværende regering, ligesom det heller ikke blev løftet af den forrige, og ligesom det ikke blev løftet af regeringen før den.

Vi har desværre det store problem, at det kræver et meget langsigtet og meget præcist arbejde at bryde negativ social arv, men det er derfor også så meget desto mere nødvendigt med forespørgsler af denne type, hvor vi kan diskutere det forebyggende arbejde – det, som umiddelbart er usynligt, det, som måske ikke umiddelbart giver resultater, og det, som ikke kan trykkes i pjecer om, hvad der er kommet ud af 100 dages indsats.

KL 15.10

Vi synes selvfølgelig, det er al ære værd, at regeringen prioriterer nogle sociale problemer, først ved en stor lancering af et råd, og også gennem den indsats, som skal gøres over for det, som er meget synligt, som der også står i avisen i dag: hjemløse, prostituerede, narkomaner og så fremdeles. Men det er nu engang svært at forebygge hjemløshed hos den, som er blevet hjemløs, det er svært at forebygge prostitution hos den, som er blevet prostitueret, og det er svært at forebygge narkomani hos den, som allerede er blevet afhængig. Derfor er det så meget desto mere afgørende at fokusere på det forebyggende arbejde, uanset at det kan forekomme usynligt. Indsatsen over for social marginalisering er jo andet og mere end at iagttage, at skaden sker, og så forsøge at reparere på den, når den er sket.

Jeg må desværre indrømme, at jeg holdt op med at tælle det antal gange, socialministeren sagde »ønsker« i sin besvarelse af forespørgselen, for der var mange ønsker. Jeg er også alvorligt bange for, at en del af regeringens indsats netop er udslag af ønsketænkning.

Vi havde gode og glædelige satspuljeforhandlinger, hvor der faktisk blev afsat ganske mange penge til det forebyggende arbejde og netop

også til det forebyggende arbejde blandt børn, og derfor kan jeg glæde mig over, at der er og også har været mange ministre til stede fra andre ressortområder end socialministerens og statsministerens, til hvem forespørgselen er rettet. Der er nemlig ingen tvivl om, at det, som er helt afgørende for det forebyggende arbejde, er, at de forskellige politiske områder i langt videre udstrækning arbejder sammen om at bryde den negative sociale arv. Det er boligspørgsmål, det er skolespørgsmål, det er spørgsmålet om børnehavens funktion over for familiens, og det er spørgsmålet om, hvordan vores beskæftigelsesindsats hænger sammen med de øvrige indsats.

Det er helt afgørende, at man er villig til at bruge penge og tid på forebyggelsen, på den tidlige indsats og på sammenhængen i den, og det er også helt afgørende, at man tager den nuværende lovgivning for pålydende. Det er nu engang tomt, at Folketinget gang på gang vedtager lovgivning, som i kort form kunne udtrykkes i, at »Folketinget insisterer på, at kommunerne overholder eksisterende lovgivning«. Tværtimod er der brug for en intensiveret, målrettet ministerindsats i samarbejde med andre ministre for at sikre, at den udmærkede lovgivning, vi har om børns inddragelse, når det gælder om at gå bag nogle af de ting, som forekommer usynlige, men rammer børn meget, meget hårdt, faktisk bliver en realitet.

Vi ser derfor også meget gerne en forstærket indsats for bedre arbejdsmiljø, for et rummeligt arbejdsmarked, for fleksjob, for praktikpladser og for en lang række andre ting, som faktisk giver muligheder for nogle af dem, der måske ellers havde ganske vanskeligt ved at slå sig igennem og få fodfæste i det danske samfund. Den marginalisering, som vi ser i dag, er ikke effekten af hverken den nuværende eller den forrige eller den endnu tidligere regerings indsats; den er desværre effekten af langvarige sociale problemer, som vi har svært ved at holde fast i, fordi forebyggelse tilsyneladende ikke er særlig højt prioriteret rent politisk.

Jeg tror, det er helt afgørende, at man ikke bare henviser til det frivillige arbejde, men netop tager myndighedsarbejdet og samarbejdet myndigheder imellem alvorligt for at få det til at lykkes. Deri ligger udgangspunktet for det forebyggende arbejde, og så er det naturligvis meget, meget velkomment og meget prisværdigt, at flere kommer med. Men det er afgørende, at vi får blik for de trængsler, som f.eks. børn af alkoholi-

kere, børn af sindslidende, børn af fængslede og børn af andre, som har tunge sociale problemer, har, men som kan være svære at få øje på.

I forbindelse med f.eks. alkohol tror jeg desværre – det er vist en kendt sag – at der er langt, langt flere alkoholikere end dem, der nogen sinde kommer i berøring med behandlingssystemet, og det at udvikle metoder og veje til at give deres børn et tilbud for bare et kort frirum til at forholde sig til en verden, som ikke er præget af alkoholisme og misbrug, er en meget stor opgave.

Det er en svær opgave, det medgiver vi gerne. Men vi mener faktisk, at der i forbindelse med satspuljen er taget hånd om at sikre midlerne, og det, som nu er afgørende, er, om regeringen i et samarbejde med Folketinget vil sikre, at det forebyggende arbejde bliver til en realitet og ikke blot til ønsketænkning.

Kl. 15.15

Line Barfod (EL):

Man kan jo have forskellige meninger om, hvem de dårligst stillede i dette samfund er, og hvem det er, der har behov for at få tilført yderligere midler.

Hvis man ser på finansloven, ser det ud til, at regeringens og Dansk Folkepartis opfattelse er, at dansk erhvervsliv er nogle af dem, der trænger mest. I hvert fald sørgede man for, at dansk erhvervsliv fik skattelettelser for over 2 mia. kr., samtidig med at man skar ned på det sociale arbejde, det forebyggende arbejde, og også arbejdsmiljø og mange andre former for forebyggende arbejde blev der skåret kraftigt ned på.

Det sker i en situation, hvor 10 pct. af borgerne i Danmark lever under fattigdomsgrænsen, i en situation, hvor antallet af hjemløse er stigende, og hvor København nu er en by, hvor tiggere og hjemløse desværre er synlige, overordentlig synlige, i gadebilledet. Der er overbelægning på de psykiatriske afdelinger, og offentlige ansatte på sygehuse, plejehjem, bistandskontorer, døgninstitutioner for børn og unge, botilbud for psykisk syge og handicappede melder om ringere og ringere arbejdsforhold, og det betyder dårligere hjælp til dem, der har behov.

Fra Enhedslistens side mener vi, at det allerbedste, man kan gøre for dem, der har det svært, og som lever under fattigdomsgrænsen, er at forhøje deres indkomster, så de kommer over fattigdomsgrænsen, så de har penge nok til at købe de mest nødvendige og mest basale ting, og sørge for, at de har en bolig.

Regeringens svar har i stedet været at nedlægge en lang række råd og nævn, at løfte pegefingeren over for kommuner, som bl.a. for at styrke indsatsen på det sociale område har forøget de offentlige udgifter. Filosofien fra regeringen og for Dansk Folkeparti synes at være: Lad Fanden tage de sidste. Beboerråd giverne er sparet væk, der spares på byfornyelse og kvartersløft, og en god bolig synes efterhånden at skulle være forbeholdt dem, der har råd til at købe den.

I et af verdens rigeste lande er det ikke en selvfølge, at man har råd til medicin, når man er syg, at man har råd til at få lavet sine tænder, råd til briller, råd til at spise sundt og godt hver dag, råd til at have en seng at sove i.

At skulle forsørge sine børn for en kontanthjælp betyder, at man hver dag bliver konfronteret med sin egen elendighed. Der er ikke råd til, at børnene kan gå til fritidsaktiviteter som fodbold, og ferier er et ukendt begreb. Det kniber med at opfylde børnenes mest basale behov, og børn af en kontanthjælpsmodtager har selvfølgelig de samme ønsker og drømme som kammeraterne i skolen om smart tøj, rulleskøjter, mobiltelefon osv.

Pensionister, der har knoklet hele livet, oplever at skulle stå med hatten i hånden og få endevendt deres økonomiske forhold, fordi de ikke har råd til tandprotesen, brillerne osv. For en stor del af befolkningen er et køleskab eller en støvsuger, der går i stykker, en økonomisk katastrofe, de har nemlig ikke råd til at købe en ny.

Større økonomisk ulighed medfører polarisering og konfrontation. Den er en direkte trussel mod demokratiet og fællesskabet. Hvis man ikke fornemmer, at man er herre over sit eget liv, hvis man føler sig magtesløs, så risikerer vi, at man giver op, at man mister troen på fremtiden og på mulighederne. Og samfundets svar skal ikke være mistænkeliggørelse og øget kontrol. Vores forslag er, at man i stedet giver folk penge nok til, at de har styrke og overskud til at se en vej ud af problemerne og f.eks. komme i gang med en uddannelse eller et arbejde.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Det var en ordentlig omgang, vi der fik fra fru Line Barfod. Skeletterne vælter ud af skabet fra den tidligere regering og dens parlamentariske grundlag. Det er jo et forfærdeligt samfund, vi har fået opbygget, og det er gået så gruelig galt i de sidste 9 år. Jeg må spørge fru Line Barfod: Hvordan i alverden har Enhedslisten dog kun-

net medvirke til at opbygge så rædselsfuldt et samfund, som vi fik udmalet her fra talerstolen på de 5 minutter, som var meget lange?

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Næ, først skal hr. Flemming Oppfeldt på talerstolen, og så kan fru Line Barfod komme op og besvare to spørgsmål på én gang.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Jeg er helt enig i hr. Jens Rohdes beskrivelse og analyse af, hvad der er sket.

Så hører vi så Enhedslistens svar på denne her sociale katastrofe, og svaret til forfølsomme mennesker, til folk, der har problemer osv., er, at det alene er økonomi, at det alene er penge, det handler om. Det var jo det, der var svaret. Det var køleskabe, boliger, biler osv.

Hvis man skal bryde den sociale arv, som er det centrale i denne her diskussion, skal vi vel opbygge et hjælpesystem for folk, således at de, der kan gå på to ben, kan komme til at gøre det hurtigt, så vi derefter koncentrerer vores eksperter, vores rådgivere osv. om dem, der har det meget dårligt i vores samfund. Det er vel den reform, vi skal i gang med.

Kl. 15.20

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg kan oplyse både til både hr. Jens Rohde og hr. Flemming Oppfeldt, at Enhedslisten kraftigt har kritiseret den tidligere regering for, at uligheden voksede, og for, at de sociale problemer på flere områder voksede under den tidligere regering. Det har vi gjort gang på gang, og vi har faktisk foreslået den tidligere regering, at den samarbejdede til venstre. Men den tidligere regering foretrak i stedet at samarbejde med partiet Venstre, og det har ført til en række af de store sociale problemer, vi har i dag, og til at uligheden er vokset. Så der er ikke nogen inkonsekvens i vores holdning.

Så til hr. Oppfeldt og det, at Enhedslistens svar alene handler om økonomi, og at man åbenbart fra Venstres side mener, at den måde, som man bryder den sociale arv på, er ved at opbygge systemer: Vi tror faktisk på, at man i stedet for at opbygge nye systemer, som folk så kan komme i klemme i, skal fjerne denne her systemtænkning og kassetænkning.

Jeg har mødt mange i mit arbejde, der faldt igennem systemet, fordi de ikke passede ned i

kasserne. Vi mener faktisk, at det er vigtigt at sørge for, at folk har nok at leve af, så de kan komme ud af systemet, kan komme ud af kasserne. Så kan sagsbehandlere og andre i det sociale system også koncentrere sig om at hjælpe dem, der har andre problemer end det, at de simpelt hen ikke har penge nok til mad.

Jeg kan fortælle hr. Flemming Oppfeldt, at hvis man ikke har penge nok til mad, og man ikke har penge nok til en støvsuger, så har man ikke overskud til at tage fat på andre problemer. Jeg har siddet med en del mennesker, som når de først fik ro omkring deres økonomi og var sikre på, at der var penge nok til huslejen og til mad, kunne komme i gang med en uddannelse eller kunne begynde at tage fat på nogle af de andre problemer. Men når man ikke har penge til mad, så har man altså ikke overskud til at gå i gang med nogle af de andre problemer, man har. Og derfor er det helt afgørende at starte med at sikre, at folk har penge nok at leve for.

Det er desværre ikke den vej, som den borgerlige regering ønsker at gå. Man ønsker at gå den modsatte vej: at fortsætte med at skære i ydelserne til dem, der har allermindst.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Når man får penge til noget, så er man jo stadig væk en del af et klientsystem. Det, jeg taler om, er at bryde et klientsystem; at hjælpe borgeren, så han kan få et arbejde og forsørge sig selv; at hjælpe indvandreren, så han kan et sprog, så han kan få et arbejde og forsørge sig selv. Det er den positive cirkel.

Vi skal bryde to former for social arv her. Den ene er den klassiske sociale arv med folk, som arver nogle dårlige sociale vilkår fra deres forældre. Og den anden sociale arv er åbenbart de 9 forudgående år. Det er dem, vi har arvet, og det er dem, vi skal bryde med. Så vi har to vigtige opgaver foran os.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg har jo noteret mig, at fru Line Barfod mener, at den nuværende regering har skåret i de sociale ydelser. Hvad er det for nogle sociale ydelser, der er blevet skåret i? Det har jeg ikke bemærket overhovedet.

Så må jeg endnu en gang konstatere, at debatten går utrolig meget på det her med det økonomiske og det at have råd. Fru Line Barfod nævnte jo faktisk det her med, at det var ferien, og det

var køleskabet, og at det var de her ting, der var det vigtige.

Her er det jo sådan, at vi i hvert fald mener, at det, der er det vigtige, er, at vi har medmenneskeligheden med også i det sociale system. Og det er det, denne her regering prøver at lægge op til, hvor vi kombineret med, at vi har et offentligt system, der hjælper de svageste, også i langt højere grad får en tiltrængt medmenneskelighed ind i det sociale arbejde. Det vil vi meget gerne tilskynde til.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Først til hr. Flemming Oppfeldt: Det er fint at ville bryde den sociale arv. Det tror jeg alle er enige om. Det, jeg ikke helt forstår, er, når hr. Flemming Oppfeldt taler om, at man skal bryde med, at ens forældre havde dårlige sociale vilkår. Hvad er det så helt præcis, hr. Flemming Oppfeldt vil gøre for, at folk kan få bedre sociale vilkår?

Det, vi gerne vil fra Enhedslistens side, er at sikre, at der blive mindre ulighed i samfundet ved at sikre, at man forhøjer levevilkårene for dem, der har mindst, og ved at lade være at give så mange milliarder til de rigeste, som den borgerlige regering gør. Den borgerlige regering er med til at øge uligheden. Og man kommer bedst ud af det sociale klientsystem, hvis man ikke skal bruge alle ressourcerne på at tænke på at have penge til mad, men faktisk kan bruge ressourcer på at komme i arbejde eller få en uddannelse.

Kl. 15.25

Til fru Charlotte Dyremose: Regeringen fortsætter, ligesom den tidligere regering gjorde, satspuljeforliget, der betyder, at man hvert år skærer i de indkomster, der er lavest, og desværre gør man det også sammen med Dansk Folkeparti, der jo ellers har stået som et socialt parti og som en modstander, men det viser sig endnu en gang, at det er de altså ikke, når det kommer til afstemningerne. Så man tager fra nogle af dem, der har allermindst i det her samfund; hvert eneste år skærer man noget af ydelserne.

Så i forhold til at vise medmenneskelighed: Jo, man skal i den grad vise medmenneskelighed, og det handler det her om. Men det ville være godt, hvis man også fra Folketingets side og folketingsmedlemmernes side kunne vise så stor respekt for folk, at man sætter sig ind i, hvad det betyder, hvis man f.eks. som kontanthjælpsmodtager under 25 år kun har 1.500 kr.

tilbage om måneden, når man har betalt sin husleje, og når de penge skal dække mad, tøj og telefonregning, hvis man har råd til at have en telefon, de skal dække transport, de skal dække alting. Hvordan skal man så have et overskud til at kunne komme ud af det sociale system?

Hvis man som kontanthjælpsmodtager ikke har råd til at købe mad til sine børn hver dag, den gode mad, de egentlig har behov for, hvordan skal man så få et overskud til at komme i gang med en uddannelse og komme ud af det sociale system eller have et overskud til at være enormt givende på et arbejde hver dag, hvis alt det, man bruger tid og ressourcer på, er at få pengene til at hænge sammen?

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Så oplever vi det igen: Enhedslisten og fru Line Barfod, der jo netop gerne vil hjælpe de svageste, er indædte modstandere af det brede forlig, der er i dette Folketing, hvor vi netop sørger for, at der hvert år er en pulje på finansloven, der kan lave særlige fokuserede indsatser over for de allersvageste, tage hånd om nogle af de grupper, der falder uden for det her stive system, hvor man får en fast rate, netop sørger for, at der er en pulje, hvor man har mulighed for hvert eneste år at hjælpe særligt udsatte grupper på særlige måder tilpasset til dem.

Det, jeg godt lige vil have bekræftet, er, at fru Line Barfod og Enhedslisten fortsat er uenige i, at vi skal fokusere denne her indsats til netop de allersvageste.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Enhedslisten er enig i, at der skal bruges penge på socialt arbejde. Vi ville gerne give mange flere penge til socialt arbejde. Der, hvor uenigheden opstår, er: Hvem skal man tage pengene fra? Når man tager pengene fra dem, der har allermindst, for så at lave forskellige projekter for dem, der har allermindst, så fodrer man hunden med dens egen hale. Vi mener, at man skulle tage pengene fra dem, der har aller mest.

I stedet for at give skattelettelser på 2,2 mia. kr. til erhvervslivet kunne man have brugt nogle af pengene til de projekter, man gerne vil gennemføre. I stedet for at skære ned på kontrollen i Told og Skat kunne man have sørget for, at der var mere kontrol i Told og Skat, så man kunne hive de mange penge ind fra de multinationale selskaber, der ikke betaler skat i dag. Der ligger

mellem 5 og 14 mia. kr., som kunne bruges til mere velfærd, hvis man bare ville kradse de penge ind, som de multinationale firmaer skal betale efter de skatteregler, der er i dag.

Tove Videbæk (KRF):

Jeg vil egentlig gerne se lidt fremadrettet på det spørgsmål, som SF stiller til regeringen i F 27. Der spørges om, hvilket ambitionsniveau regeringen har til sikring af ordentlige levevilkår og livsvilkår for de dårligt stillede, og hvordan regeringen vil sikre opfyldelse heraf. Der er også i spørgsmålet tale om dramatiske nedskæringer, og den del af spørgsmålet skal jeg undlade at kommentere mere, end det er blevet.

Dårligt stillede er der desværre alt for mange af, og et samfund måles på, hvordan man tager sig af de svageste. Og hvem er de så? Det er jo bl.a. stofmisbrugerne, de prostituerede, de hjemløse, alkoholikerne, de svageste sindslidende, en del langtidssarbejdsløse, som er kørt fast i systemet, visse handicappede, men bestemt også og i allerhøjeste grad disse gruppers børn. For hvem er egentlig de svageste, når vi ser på sagen med de brillere på? Ja, det må så absolut være børnene af de nævnte grupper, og alt for mange børn overtager deres forældres sociale problemer. De har ofte en sørgelig barndom, en tumultagtig ungdom og ender ofte selv som marginaliserede. Men sådan behøver det jo ikke være.

Kl. 15.30

I Socialudvalget havde vi for en måneds tid siden en konference om anbringelse af børn, og der er rigtig mange problemområder i denne forbindelse, som der skal tages fat på, hvis vi skal bryde den sociale arv og den onde cirkel. Det er f.eks. sådan noget som bedre uddannelse til de offentligt ansatte, der har med disse anbringelser at gøre.

Vi skal blive bedre til at lytte til børnene, og hvad det er de vil, vi skal være med til at sikre, at børnene bliver anbragt de rigtige steder, sådan at de ikke bliver svingdørsbørn, vi skal sikre, at børnene får god kontakt til deres familier og deres nære miljø, vi skal sikre, at forældrene bliver hjulpet, mens børnene er fjernet osv., osv. Der er nok at tage fat på.

Yderligere skal der være bedre sammenhæng i systemerne i det offentlige, f.eks. mellem de myndigheder, der tager sig af børnene, og mellem myndigheder i det hele taget, når de behandler de dårligst stillede sager, hvad enten det er voksne eller børn.

I Socialudvalget får vi rigtig mange breve fra mennesker, der er kørt fast i systemet af den ene eller den anden grund, og disse mennesker føler sig ofte svigtet af det system, som skulle være deres hjælper, som skulle være deres støtte og rådgiver og hjælpe dem på fode, ud at klare sig selv, forsørge sig selv og deres familie. Der er nok at tage fat på.

Når vi taler om ordentlige levevilkår og livsvilkår og skal løse problemerne for de dårligst stillede, kan vi simpelt hen ikke nøjes med en pose penge eller med at bygge flere boliger, som er det, der har været talt allermest om her i dag.

Men heldigvis er der da også sket en hel del positivt allerede i år. Det skal vi ikke glemme en dag som i dag.

Ældre handicappede kan nu fortsætte med at få deres egen personlige hjælper, også efter at de er fyldt 67 år, og det skete på et initiativ taget af Kristeligt Folkeparti. De kan nu også inden længe fortsætte med at få en ledsager, efter at de er blevet 67 år.

De svageste ældre, som er eller skal på plejehjem eller i ældrebolig, får nu mulighed for at blive på deres plejehjem, hvis det er en selvejende institution, som ellers skulle have været revet ned, men som nu kan blive renoveret – også efter initiativ fra Kristeligt Folkeparti. Og der bliver nu også bedre mulighed for oprettelse af flere plejehjem.

Overlevelsespension, dødepakken, som Kristeligt Folkeparti har tordnet imod, er nu også på vej væk.

I satsforligskredsen er der desuden aftalt en lang række nye initiativer, bl.a. behandlingsgaranti for stofmisbrugere. Masser af gode initiativer er taget, og andre er på vej.

I formiddags havde vi i Socialudvalget og Sundhedsudvalget møde med en ekspertgruppe vedrørende behandling af stofmisbrugere og forslag om lægeordineret heroin. Disse eksperter har også rigtig mange gode forslag, som der kan tages fat på, og ikke alle disse forslag har med kroner og øre eller bygning af boliger at gøre, men de har med sammenhæng mellem systemerne at gøre – koordination, kommunikation, omsorg, værdighed, respekt.

Ud over dette er sikring af ordentlige levevilkår og livsvilkår for de dårligst stillede en opgave, som vi alle er en del af. Det er ikke kun en opgave for en regering eller offentlige myndigheder. Hele samfundet, os alle, frivillige organisationer, naboer, familier, kolleger, kirkegængere

– vi har alle sammen ansvar for dem, som vi kender, og som er i vores nærhed.

En regerings ambitionsniveau er naturligvis uhyre vigtigt i denne her sag, men mindst lige så vigtig er den enkelte borgers eller medborgers holdning og ambitionsniveau i dette spørgsmål.

Lad os nu hjælpes ad fremover med at gøre, hvad vi kan som enkeltpersoner og som politikere for at sikre ordentlige levevilkår og livsvilkår for de dårligst stillede, for det er en stor opgave, vi har foran os. Et stort og et fælles arbejde er nødvendigt, og det skal vi alle sammen være med til at løse både som enkeltpersoner, som borgere, som politikere og som regering.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det har været en meget interessant debat. Man kan i hvert fald rolig sige, at det ikke har været venstrefløjens dag.

Det, der står tilbage som vel to markante punkter fra debatten, er hr. Villy Søvndals halvering og fru Line Barfods knusende dom over den regering, som fru Line Barfod støttede i 9 år. Det er i hvert fald to ting, der står tilbage i min erindring fra den debat her.

Først var hr. Villy Søvndal inde på det her med en halvering. Det er derfor, jeg taler om hr. Villy Søvndals halvering, for det vil nu blive et begreb, der vil gå over i historien som en helt ny regnear: Hr. Søvndals halvering.

Kl. 15.35

Det tog mig nogen tid, før jeg fandt ud af, hvad det var, hr. Villy Søvndal måtte tænke på. Jeg har altid vidst, at hr. Villy Søvndals forhold til tal var anstrengt, men det, jeg har været igennem i dag, overstiger meget af, hvad jeg har hørt fra hr. Villy Søvndals side i tidens løb.

Hr. Villy Søvndal påstår, at denne regering halverer indsatsen over for de svageste grupper i vores samfund. Jeg vil gerne afvise det så kraftigt, som jeg overhovedet kan. Der er intet om det; det er lodret forkert.

Når hr. Søvndal taler om en historisk, årlig stigning på ½ mia. kr. i indsatsen over for de svageste grupper i samfundet, går jeg ud fra, at han tænker på, at satspuljen normalt vokser med ca. ½ mia. kr. om året. Det er jo rigtigt nok. Men det gør den fortsat, vil jeg gerne sige til hr. Villy Søvndal. Og puljen anvendes til vanskeligt stillede. Det gør den fortsat, må jeg også sige til hr. Villy Søvndal. Og puljens fordeling aftales hvert år med aftaleparterne, herunder SF.

Derfor forstår jeg simpelt hen ikke den kritik, som hr. Villy Søvndal kom med. Hr. Villy Søvndals

talgtal gymnastik tror jeg ikke der er ret mange andre end hr. Villy Søvndal selv der kan forstå. Det er ubegribeligt, at årlige stigninger på ½ mia. kr. – og de fortsætter altså – kan blive til en halvering af indsatsen.

Jeg må altså slå fast, at der sker en fortsat stigning i indsatsen over for de svageste grupper i vores samfund, også når man måler i penge.

Så må vi jo ellers sige, at fru Line Barfod i den grad fældede en knusende dom over socialpolitikken i den regering, som fru Line Barfods parti støttede i 9 år.

Jeg vil da ikke afvise fru Line Barfods beskrivelse af, at den økonomiske ulighed i samfundet i løbet af de 9 år, den tidligere regering sad, blev større. Det er rigtigt. Men det er altså en kritik, som fru Line Barfod må rette til den regering, der sad før den nuværende, og det var den regering, som fru Line Barfods parti støttede.

Derfor må jeg også sige både til fru Line Barfod og til hr. Villy Søvndal, at en af hovedårsagerne til, at den økonomiske ulighed voksede i det danske samfund i de foregående 9 år under den tidligere regering, var den skatte- og afgiftspolitik, som den regering førte, og som blev kraftigt støttet af både hr. Villy Søvndal og fru Line Barfod, nemlig en skatte- og afgiftspolitik, som betød en kraftig stigning i afgifterne, som især rammer de svageste grupper i vores samfund: såkaldt grønne afgifter, som jo bare er almindelige skatter, der hviler allertungest på de svageste grupper i samfundet, afgifter på vand, på varme, på elektricitet, på benzin. Hvem er det, det især rammer? Det rammer de mennesker, der har de laveste indkomster.

Derfor er det ikke sært, at samfundet blev trukket skævt i de år, hvor hr. Villy Søvndal og fru Line Barfod var med til at udgøre flertallet, som førte en asocial skattepolitik. Og det var så den knusende dom, fru Line Barfod sammenfattede i nogle få sætninger i dag – og tak for det!

Så var fru Tove Videbæk, fru Margrethe Vestager og fru Karen Jespersen jo langt mere konstruktive og fremadrettede i deres bemærkninger. Socialministeren vil om et øjeblik give svar på en række af de konkrete spørgsmål, der blev rejst.

Jeg vil gerne sige til fru Karen Jespersen, at regeringen vil tillægge det den allerstørste vægt at få sat et arbejde i gang for at få brudt den sociale arv i vores samfund. Masser af undersøgelser dokumenterer jo, at der desværre er en tendens til, at børn, der vokser op i socialt belastede miljøer, selv vil opleve en socialt belastet tilværelse.

Kl. 15.40

Vi kan samfundsmæssigt, men jo bestemt også menneskeligt vinde meget ind, hvis vi kunne gøre en langt, langt stærkere indsats for at bryde den sociale arv.

Socialministeren vil om et øjeblik redegøre for, at regeringen har sat et arbejde i gang og i nærmeste fremtid vil komme med et udspil med en handlingsplan med konkrete elementer til, hvordan vi i det danske samfund kan gøre en stærkere indsats for at bryde den sociale arv.

Socialministeren (Henriette Kjær):

Først vil jeg sige tak for en rigtig god debat med mange konstruktive tanker. Jeg er glad for, at langt de fleste af partierne har tænkt sig at gå konstruktivt ind i de kommende forhandlinger vedrørende det, der skal ske på det sociale område. Det synes jeg tegner godt, for via samarbejde kommer vi længst.

Jeg må dog sige, at jeg præcis ligesom statsministeren er skuffet over den ellers altid så udfarende socialordfører fra SF. Det er, som om SF bare vil markere sig uden aktivt at tage et medansvar, og der synes jeg vi har et problem. Men så er det godt, at der tegner sig et bredt, konstruktivt flertal i øvrigt.

Nu er hr. Villy Søvndals halvering blevet kommenteret så rigeligt, så det behøver jeg ikke. Jeg vil dog lige give nogle bemærkninger til hr. Villy Søvndals store bekymring i forhold til boligerne.

Vi er i regeringen fuldstændig enige i, at det er meget, meget vigtigt, at vi får skabt boliger til de mennesker, der har svært ved at finde et sted at bo, også dem, vi ikke kan kalde udsatte i dag, normalt velfungerende mennesker, så vi sikrer os, at man ikke står med nogle boligproblemer, der ender med, at man kunne blive udsat.

Derfor er det også forkert, når der er blevet sagt både fra hr. Villy Søvndal og også fra fru Line Barfod, at der ikke vil blive bygget noget overhovedet. Ved en rundspørge omkring nytår fik vi oplyst, at der er givet tilladelse til 4.000 boliger allerede, og regeringens vurdering er, at der vil blive opført omkring 8.000 boliger i år. Det er immer væk noget, der kan mærkes. Vi er meget opmærksomme på de problemer, der kan være i den forbindelse, og vil derfor også følge området meget nøje, men at male det billede, som der er blevet malet af visse ordførere, hører ingen steder hjemme.

Med hensyn til amternes og kommunernes økonomi må man jo prioritere. Vi har også som

regering foretaget nogle prioriteringer, der har gjort ondt nogle steder, men det er jo et valg, man træffer, fordi man gerne vil opprioritere noget, og dermed kommer man til at nedprioritere noget andet. Vi synes, vi har ramt en rigtig god balance, som vi er tilfredse med. Sådan er det også ude i kommunerne, og der oplever jeg det somme tider som lidt pression, at man sådan går ud og »sælger« det sociale område som noget, hvor man siger, at der vil blive nedskæringer, for det er jo noget, vi alle sammen kan forstå gør ondt. Men det korte af det lange er jo, at der også sker en vækst i kommunernes indkomst – trods alt – og derfor er der et råderum.

Jeg må sige til fru Line Barfod, at mantraet er penge, kolde kontanter. Det var det, ordførertalen startede med, og det var det, der var omdrejningspunktet hele tiden, for fru Line Barfod siger, at hvis man bare har penge, så man kan få mad på bordet, så er den hellige grav vel forvaret. Det synes jeg er essensen af den ordførertale, fru Line Barfod holdt.

Det, der er helt afgørende, er jo, at man følger op, for noget af det, vi har været utrolig gode til i dansk socialpolitik er jo netop at sætte penge ind på folks bankbøger, men vi har ikke været gode nok til at følge op på de øvrige sociale problemer, der kunne være i en familie, og det er det, vi nu lægger op til i denne her regering. Øvelsen må også gå ud på at få folk i arbejde i stedet for at sige, at vi bare skal hæve ydelserne. Det at bidrage til éns eget liv og bidrage til samfundet som helhed er jo en stor tilfredsstillelse for det enkelte menneske, og det er det, der er målet, og det er lige præcis det, den her regering ser som en af de allerstørste opgaver, altså at få flere i arbejde.

Kl. 15.45

Fru Margrethe Vestager spurgte i en kort bemærkning til fru Eva Kjer Hansen, hvad vi vil gøre for at inddrage børn, der skal anbringes, idet det viser sig, at det er man faktisk ikke særlig gode til; sagsbehandlerne handler uden om børnene.

Vi har netop sat et nyt projekt i gang om kvalitet i anbringelse af børn og unge. Det gjorde vi onsdag den 18. marts i Odense, og her vil der blive sat fokus på, hvordan vi inddrager børn i deres egne sager, så vi hører dem og bruger deres ressourcer. Så vi er fuldt ud opmærksomme på, at det er et problem.

Fru Margrethe Vestager var også været inde på, at der er problemer med, at kommunerne hjemtager børn. Det er ikke for at være ufor-

skammet over for fru Margrethe Vestager – nu er det blevet stillet som spørgsmål flere gange – men der er ikke noget, der tyder på, at kommunerne hjemtager børn på grund af besparelser. Selvfølgelig kan det forekomme, selvfølgelig kan det ske, men i og med at der er sket en stigning i antallet af anbragte børn og en vækst i udgifterne på 6-7 pct. over de seneste år og der desuden er sket en markant stigning i anvendelsen af forebyggende foranstaltninger, er der altså ikke noget, der tyder på, at det er en tendens. Men hvis fru Margrethe Vestager sidder inde med nogle oplysninger, som kunne være interessante, er jeg meget indstillet på at diskutere det, for det er, som den konservative ordfører sagde, selvfølgelig fuldstændig uacceptabelt, at kommuner skulle hjemtage børn på grund af økonomiske overvejelser.

Fru Karen Jespersen sagde i sit indlæg, at det ligesom var regeringens filosofi, at pengene ligesom bedst i borgernes kommer. Ja, det er jo lige præcis det, der er filosofien, og det er da også derfor, vi har indført et skattestop. Det er også lidt svar til fru Line Barfod.

Det er jo sådan, at netop de grønne afgifter virkelig vender den tunge ende nedad, og lavtlønnede betaler altså også skatter. Derfor er skattestoppet jo ikke noget, der kun vedkommer dem, for hvem det går godt, men bestemte også dem, som har problemer.

Og ja, jeg vil gerne bekræfte i forhold til fru Karen Jespersen, at der kommer penge på finansloven til de udsatte grupper, og ja, vi vil også gerne måles. Præcis hvordan vi skal sætte målene op, er en øvelse, der kan være lidt svær, men vi har ingen problemer med det, for vi har faktisk store ambitioner på området og er helt sikre på, at vi kan få vendt nogle tendenser.

Så refererede fru Karen Jespersen til programmer til støtte for udsatte børn, for det havde statsministeren skrevet om i sin bog. Det er vi i fuld gang med, for det er nemlig et utrolig vigtigt område, som også flere ordførere har været inde på. Så ud over at vi har sat et kulegravningsprojekt i gang, »Anbragte børns forhold«, har vi også i forbindelse med satspuljen netop lagt op til, at pengene skal målrettes børn fra udsatte grupper.

Desuden er jeg i samarbejde med undervisningsministeren i gang med at lave et større oplæg med hensyn til at bryde den sociale arv. Nu kalder jeg det et oplæg, men det er faktisk sådan et program, som statsministeren tidligere har omtalt, og som fru Karen Jespersen efterlyste.

Fru Margrethe Vestager sagde, at jeg i min besvarelse af forespørgslen utrolig mange gange havde brugt udtrykket at »jeg ønskede mig«, så mange gange, at fru Margrethe Vestager var holdt op med at tælle. Jeg har ikke brugt det en eneste gang. Det var faktisk en ret kontant besvarelse af forespørgslen, jeg gav, for jeg oplistede det, denne regering allerede har gjort på den forholdsvis korte tid, vi har haft: godt 5 måneder.

Jeg nævnte så noget om, hvad der var foregået i den tidligere regerings tid, men det, min besvarelse drejede sig om, var faktisk, hvad vi allerede havde sat i værk. At der så er nogle ting som f.eks. projektet med den sociale arv, der ikke er sat i søen endnu, dér må fru Margrethe Vestager have mig undskyldt, men ting tager altså tid, og det er ikke, fordi der ikke kommer noget – det gør der – men vi skal jo altså lige have formuleret tingene.

Alt i alt vil jeg sige tak for en god debat, og jeg vil gerne slutte af med at kommentere fru Tove Videbæks indlæg, for jeg synes nemlig, at det var det helt rette menneskesyn, det var den helt rette måde at anskue problemerne på, at det ikke bare er det etablerede samfund, der skal løse de her problemer, altså kommuner, amter, det offentlige, det er os som borgere, der har et medansvar, også når vi taler forebyggelse, og også når vi taler de allersvageste. Det er ikke noget med, at nu skal vi ind og spare eller skære ned i det, det offentlige tilbyder. Det er noget med at være bedre til at inddrage dem, der virkelig gerne vil være frivillige, dem, der allerede er der i dag, og få flere til også at komme på banen og selv påtage sig det ansvar, det også er – og det ansvar, man i øvrigt har for andre mennesker.

Kl. 15.50

Alt i alt vil jeg da gerne takke SF for at have rejst forespørgslen, for vi har jo fået en god debat, en meget nødvendig debat. Det var måske ikke med det sigte, hr. Villy Søvndal havde rejst den, for jeg tror lidt, at sigtet var, at nu skulle regeringen have at vide, hvor dårlig den var. Men jeg synes, vi fik en konstruktiv forespørgsel på en ellers dårlig baggrund.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Så er der tre korte bemærkninger: Fru Line Barfod, derefter fru Karen Jespersen og til sidst fru Margrethe Vestager. Derefter får ordføreren for forespørgslerne ordet.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Statsministeren mente, at jeg udtalte en knusende dom over den tidligere regering. Jeg er helt enig i, at når man ser på de ting, den tidligere regering lavede sammen med de borgerlige partier, er det bestemt ikke noget, som nogen har grund til at være stolt af.

Jeg kan så oplyse statsministeren om, at ved de ting, Enhedslisten har været med i, har vi hver eneste gang sikret os, at det ikke betød forringelser for dem med de laveste indkomster i samfundet.

Men det, jeg gerne ville høre, er: Hvad er statsministerens ambitioner med hensyn til, hvilken dom der skal stå tilbage efter statsministerens regering? Ønsker statsministeren også en dom, der går ud på, at den økonomiske ulighed er steget?

Sidst statsministeren var minister i en borgerlig regering, var det, der stod tilbage, at pengene fossede ud af statskassen og vi fik selskabstømersagerne. Det, vi foreløbig har set fra den nye borgerlige regering, er, at erhvervslivet bliver forgyldt med skattelettelser og der bliver skåret ned på kontrollen i Told og Skat, så de multinationale stadig ikke skal betale skat af de mange milliarder, de tjener.

(Kort bemærkning).

Karen Jespersen (S):

Til socialministeren i forlængelse af spørgsmålet, om der er børn, der bliver hjemtaget af økonomiske årsager: Er socialministeren indstillet på, at ankestyrelsen, hvis der kommer sager, hvor der er meget stærke indicier for, at børn er hjemtaget af økonomiske årsager, kan bruge sin mulighed for at tage de sager op af egen drift?

Det andet spørgsmål er, om socialministeren er enig med fru Pia Christmas-Møller i, at de frivillige organisationer skal fritages for moms, og at der kan blive tale om en merudgift på 200 mio. kr. om året efter en indkøringsfase på nogle år.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Først skal jeg selvfølgelig beklage, hvis jeg fejlhørte socialministeren i forhold til ønsketænkning. Det vil vi jo kunne se i referatet.

Om det andet: Jo, jeg kender godt statistikken i forhold til anbringelser og også stigningen i

dem. Men jeg vil måske nok anbefale, at der bliver lagt vandrør i Socialministeriet, for det, der er problemet, er, at vi nu hører endog særdeles vedholdende forlydender om, at kommunerne, når de sidder og prioriterer i forhold til deres konkrete, økonomiske her og nu-situation meget præcist overvejer, hvordan de kan styre hele anbringelsesområdet, og at der følger hjemtagninger netop af økonomiske grunde.

Derfor synes jeg, der er grund til at gøre mere end det, fru Karen Jespersen foreslår, nemlig at Den Sociale Ankestyrelse tager enkeltsager op. Man bør også følge området netop nu, for statistikker har jo det problem, at de ikke er tidstro, og at vi derfor altid vil halte bagefter i forhold til at skride ind, hvis det er sådan, at kommunernes prioritering faktisk gør, at børn kommer konkret og meget direkte i klemme. Det synes jeg er et problem, for selv om statistikkerne viser én tendens, kan det godt være, at den nuværende økonomiske situation faktisk viser noget ganske andet.

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg er nødt til at give et svar til fru Line Barfod, hvor jeg kan konstatere, at først afsiger fru Line Barfod i dag en knusende dom over en fejlslagen socialpolitik under den tidligere regering, og derefter løber fru Line Barfod fra ansvaret, selv om fru Line Barfod har støttet den regering.

Fru Line Barfod siger i dag, at det ikke er fru Line Barfods parti, der har stået bag den politik, men det, jeg pegede på, var de grønne afgifter. Det er fru Line Barfods parti, Enhedslisten, der konsekvent har støttet en asocial afgiftspolitik, der har vendt den tunge ende nedad. Man kan ikke løbe fra, at det især rammer de allersvageste grupper, når man sætter afgifterne op på vand, på varme, på elektricitet og benzin.

Kl. 15.55

Tag f.eks. svagt stillede pensionister, som i de senere år har oplevet, at stigningerne i pensionen næsten ikke har kunnet følge med stigningerne i de faste udgifter, som fru Line Barfods parti har været med til at påføre dem. Det er kendsgerninger, og nu prøver fru Line Barfod at rende fra dem. Det skal ikke lykkes fru Line Barfod. Fru Line Barfods parti vil blive naglet til ansvaret for den afgiftspolitik, som førte til, at der i løbet af 9 år blev større social skævhed i dette land.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Ganske kort. Det var nogle helt konkrete spørgsmål.

Jeg er indstillet på, at ankestyrelsen skal tage sager op af egen drift. Jeg synes, at det netop, hvis vi skal have brudt den sociale arv, er vigtigt, at børnene får nogle ordentlige livsvilkår, og det har de ikke, hvis de kommer hjem til en ikkefungerende familie.

Så siger fru Margrethe Vestager, at jeg skal lytte til vandrørerne og følge området. Jamen det gør vi bestemt også. Jeg spurgte bare, om fru Margrethe Vestager vidste noget, jeg ikke vidste. Jeg synes, at kommuner og amter er kommet med utrolig mange udmeldinger, og det ved vi, de gør. Når vi nærmer os kommuneforhandlingerne her i maj/juni måned, melder man ud sådan, at der kommer en dagsorden af sager, som man gerne vil have får regeringens opmærksomhed, og det er sådan, jeg tolker de udtalelser, der er kommet. Men jeg skal nok lytte til vandrørerne.

Så spørger den socialdemokratiske ordfører, om jeg kender til, og om jeg er enig i fru Pia Christmas-Møllers forslag i dagspressen i dag. Jeg har ikke læst det, men jeg synes jo, det lyder rigtig, rigtig godt. Jeg skal sige, at det ikke har været diskuteret i regeringen, og derfor er det heller ikke regeringens politik foreløbig.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Statsministeren ønskede åbenbart ikke at svare på, hvad hans ambitionsniveau er for, hvilken dom der skal fældes over hans regering, om man har et ønske om at mindske den sociale ulighed, eller om man vil fortsætte med at øge den, fortsætte med at give skattelettelser og undgå skattekontrol af de rigeste.

I forhold til de grønne afgifter havde Enhedslisten fået afsat penge til et forsøg, der netop skulle sætte et socialt bundfradrag ind på de grønne afgifter, så man ikke skulle betale af et normalt forbrug, men kun af overforbruget. Det udtalte Venstre dengang at man støttede, men da vi så så finansloven for i år, havde man fjernet de penge.

Så der er altså ikke andet end tomt hykleri fra statsministerens side omkring de grønne afgifter, når man ikke vil være med til at indføre et socialt bundfradrag.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Både fru Line Barfod og statsministeren har henvist til, at uligheden skulle være steget i de seneste 10 år, og også at alderspensionens købekraft skulle være mindsket.

Jeg vil gerne spørge statsministeren, om dette er en realitet, eller om det er en oplevelse af henholdsvis købekraft og ulighed.

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Til fru Line Barfod er der jo kun at sige, at nu står vi med en ren tilståelsessag. Nu erkender, nu tilstår fru Line Barfod, at det var en socialt skæv afgiftspolitik, og at Enhedslisten derfor ville i gang med en forsøgsordning med, at der skulle indføres et særligt bundfradrag i de grønne afgifter, fordi fru Line Barfods parti måtte erkende, at den afgiftspolitik, der blev ført igennem 9 år, havde fået social slagside, fordi de grønne afgifter i særlig grad ramte de svageste grupper.

Til det er der jo kun at svare, at nu er der kommet en ny regering, som stopper disse evindelige stigninger i de grønne afgifter, fordi der er indført et skatte- og afgiftsstop. Det er langt mere effektivt.

Når fru Line Barfod er interesseret i bundfradragordninger og andre sindrige mekanismer, er det jo kun, fordi fru Line Barfod vil blive ved med at sætte afgifterne i vejret. Nu er der så kommet en ny politik, som er langt mere socialt afbalanceret, for nu stopper vi denne evindelige stigning i de afgifter, der især rammer de svageste grupper i vort samfund.

Til fru Margrethe Vestager vil jeg blot sige, at jeg udtalte mig om, at der er *eksempler* på pensionister, hvor stigningen i skatter og afgifter har mere end slugt stigningerne i pensionen. Det er, fordi der er mange skatter og afgifter, der er steget for pensionisterne: Det er på vand, det er på varme, det er på elektricitet, det er på ejendomsværdiskat.

Der er pensionister, som har været ude for, at stigningen i pensionen simpelt hen ikke kunne følge med stigningen i de skatter og afgifter, som den tidligere regering havde pålagt dem. Det er en kendsgerning.

Kl. 16.00

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Så er det fru Line Barfod, tredje og sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Statsministeren har stadig intet oplyst om sit ambitionsniveau, så statsministeren har åbenbart ingen ambitioner på det sociale område med hensyn til f.eks. at mindske den sociale ulighed.

I forhold til de grønne afgifter kan jeg oplyse statsministeren om, at de få gange, Enhedslisten har været med til at lave forlig på skatteområdet, har vi sikret os, at der ikke skete forringelser samlet set, også når man regner afgifterne med, for folk med de laveste indkomster.

Når vi ønsker et socialt bundfradrag på de grønne afgifter, er det, fordi vi faktisk mener, det er vigtigt, at man ser på, hvor meget man bruger af el og vand osv., men man skal selvfølgelig kunne have et normalt forbrug uden at skulle betale ekstra for dét. Derfor ønsker vi, at man skulle lave et socialt afbalanceret system, der også tog hensyn til miljøet.

Det syntes Venstre dengang var en god idé, men efter at Venstre er kommet i regering, vil man altså hellere bruge pengene på at give skattelettelser til erhvervslivet, end man vil bruge penge på at lette afgifterne for dem, der har mindst.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg takker for statsministerens besvarelse. Nu er jeg netop blevet foreholdt af socialministeren, at statistikken på anbringelsesområdet ser pæn ud, uanset at vi hører forlydender om det modsatte for enkeltsager. Så synes jeg, det er lidt paradoksalt at få at vide, at der findes enkelte eksempler på, at pensionister har oplevet, at deres pension er steget mindre end skatter og afgifter, når jeg spørger, om ikke statsministeren kan bekræfte, at udviklingen i pensionernes købekraft og uligheden i Danmark faktisk har vist en meget, meget pæn udvikling i det seneste tiår.

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Når jeg ikke bruger mine korte bemærkninger på at besvare fru Line Barfods spørgsmål om visionerne på socialområdet, så er det, fordi det er det, hele forespørgslen har drejet sig om. Det er det, socialministeren og jeg har brugt vore besvarelser til, så det burde fru Line Barfod jo ikke være i tvivl om. Men lad mig bare gentage: Det er denne regerings hensigt at forstærke indsatsen over for de svageste i vores samfund, og så

tror jeg ikke, at der er behov for at gentage det én gang til. Nu er det sagt.

Jeg kan altså kun konstatere, at fru Line Barfod vil fortsætte den asociale afgiftspolitik, som Enhedslisten har stået for, og som er velkendt. Den nye regering fører en anden skatte- og afgiftspolitik, nu er der nemlig sat en stopper for stigningen i disse afgifter. Nu ved alle mennesker, nu ved også de svageste stillede grupper i vores samfund, at de ikke får udhulet deres økonomiske muligheder af disse evindelige stigninger i afgifterne, som fru Line Barfods parti har været med til at påføre befolkningen i de sidste 9 år.

Til fru Margrethe Vestager vil jeg blot sige, at det, jeg har udtalt mig om i dag, er, at der er eksempler, og jeg tror, fru Margrethe Vestager også selv kan finde dem, på pensionister, som har oplevet, at stigninger i skatter og afgifter mere end slugte stigningen i de pågældendes pension. Det er en kendsgerning, jeg ikke synes, man kan tillade sig at se bort fra, når man skal vurdere den skatte- og afgiftspolitik, som den tidligere regering førte, og som i meget høj grad ramte udsatte grupper i vores samfund.

Så spørger fru Margrethe Vestager, hvor jeg dog har det fra, at der blev en større økonomisk skævhed under den tidligere regering: Det har jeg såmænd fra officielle publikationer fra den tidligere regering, bl.a. publikationer fra Finansministeriet fremkommet under den tidligere regering, hvoraf det tydeligt fremgår, at der er blevet en større økonomisk skævhed.

Det skyldes mange forskellige ting, men det er en kendsgerning, at et af de elementer, der har bidraget til at ramme de svageste grupper i vores samfund, er den skatte- og afgiftspolitik, som den tidligere regering førte.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Villy Søvnald som ordfører for forespørgerne. 5 minutter.

Villy Søvnald (SF):

Tak for debatten, som blev en af Folketingets lange debatter, og det synes jeg er fint om et emne som lige præcis det her.

Det var også, synes jeg, bemærkelsesværdigt, med hvilken voldsom energi stort set halvdelen af Venstres folketingsgruppe kastede sig ind i en debat, som statsministeren fra starten karakteriserede som en debat, hvor udgangspunktet var forkert.

Det blev så i nogen grad en debat om tal, men det er vigtigt på den måde, at tal jo tit er det, man kan konkludere ud fra, hvem der har ret, og hvem der har uret, idet udsagn er lidt svære-re at sammenholde.

Der mente statsministeren, at han havde haft en meget stor dag, og det er selvfølgelig statsministeren vel undt, man kan jo have det særlige behov. Men det, der var spændende, synes jeg, var lige præcis debatten om tal, hvor fru Eva Kjer Hansen, som jeg anser for et – i hvert fald ofte – hæderligt menneske, meget præcist redegjorde for, at det, der er afsat over de næste 4 år til henholdsvis de mest udsatte grupper, 670 mio. kr., og handicapgrupperne, 420 mio. kr., er lige godt og vel en milliard.

Så spørger statsministeren: Hvor får Villy Søvnald dette her tal på en halv milliard fra? Mon det er, fordi han bare har lagt det sammen, der var i satspuljerne? Nej, det er ikke, fordi han bare har lagt det sammen, der var i satspuljerne. Det er, fordi han har læst Venstres publikation, som godt nok er lidt pralende, men op til valget og sådan noget – men lad det nu ligge – derfor kan tallene alligevel godt være rigtige. Det, Venstre siger i publikationen, er, at man plejer at forøge det her område med 500 mio. kr. hvert år, med 500 mio. kr. Det påpeger Venstre kirurgisk i det her.

Når man så kan se, at man i løbet af 4 år kun tilfører godt en milliard, mens man plejer at tilføje en halv milliard hvert år, så kan enhver da regne ud uden at have den store eksamen i regning, at der er et hul. Det, jeg har tilladt mig at påpege, er, at det er fantastisk med så lavt et ambitionsniveau. Og jeg kom til at sige halvdelen, undskyld, det er overdrevet. Det er kun 40 pct.

Man kan ikke bryste sig af at være et parti med et stort socialt bankende hjerte, samtidig med at man ikke alene indsnævrer den statslige indsats på området, men oven i købet ved – Venstre kan gå ind på amternes hjemmesider og se efter – at Storstrøms Amt reducerer sine socialudgifter med 14 pct., at hvert eneste amt i Danmark reducerer sine socialudgifter.

Det er derfor, Sønderjyllands Amt, der også er regeret af Venstrefolk, lukker et forsorgshjem i øjeblikket. Det er formentlig derfor, Venstre i Frederiksborg Amt gik ind og pillede ved aflønningen på værkstederne. Det er da, fordi man overalt er i gang med samme øvelse, nemlig at pille ved de sociale udgifter til nogle af de mest følsomme grupper, vi har.

Se, det her lader sig ikke skjule for en kritisk offentlighed ret meget længere. Derfor synes jeg egentlig, at det ville klæde Venstre i stedet for her kort tid, inden det bliver klart for enhver, at afvise det her og tilstå. Ligesom i en retssag, hvor alle beviser peger mod én, er det kun meget forhærdede syndere, der ikke hen mod slutningen af en retssag siger: O.k., det er rigtigt, hvad manden siger. Sig det dog, sig det dog! Så behøvede vi ikke at have så lang en debat.

Den anden del af debatten har drejet sig om boliger, som jo er noget helt fundamentalt for mennesker, der har sociale problemer. Der er måske nogle, der synes, det her er at tale meget om mursten, men det er også svært at løse en hjemløs' problem, hvis man ikke kan finde et sted at bo til vedkommende. Det er svært at løse et afvænningsproblem for en stofmisbruger, hvis man ikke kan løse det fundamentale, nemlig et sted at bo. Det er svært at skabe netværk mellem mennesker, hvis man ikke kan tilbyde boliger, der er velegnede og gode. Derfor er boligproblemet en selvstændig årsag til de sociale problemer, vi har i de her år.

Derfor påpeger jeg såmænd bare med Byggeriets Arbejdsgivere som kilde – og Byggeriets Arbejdsgivere er ikke SF's basisgruppe, det er det altså ikke – at det forventede byggeri af boliger i år vil blive halveret fra 11.000 til 6.000. Det peger de på. Jeg er så nødt til at regne med, at i modsætning til dem, der lever af at tale politik, så lever de af at vurdere rigtigt, hvor mange boliger der skal bygges. Jeg tror såmænd, de har ret. Det må da give bekymringer hos regeringen.

Derfor synes jeg, statsministeren har uret, når han kalder det en halv Søvnald i dag. I dag er det en halv Fogh, endda en dobbelt halv Fogh med skrue, for der var både en halv på summen af den sociale indsats, hvorefter der var en halv på boligbyggeriomfanget.

Så er jeg blevet bebrejdet at sige, at nogle kommuner vil spare på områder, hvor regeringen har forsøgt at give et indtryk af, at aktiviteten vil stige. Det må jeg bare sige: Jeg har taget mit udgangspunkt i gode, solide Venstrefolk, som Venstrefolk har valgt, der har siddet ved magten i mange år, og nogle af dem har haft høje poster i Venstres organisation. Når de siger sådan noget om regeringen, er jeg da nødt til at regne med, at man ikke kan have dem mistænkt for at ville drille regeringen. Så må man regne med, at det er rigtigt, hvad de siger.

Så tak for debatten. Jeg synes, det må blive en trist dag for en regering, der forsøgte at tegne et

billede af et socialt engagement. Det blev den dag, hvor sæbeboblen på det her område for alvor brast.

Kl. 16.10

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det allerbedste og stærkeste udtryk for, at hr. Villy Søvndal er i en meget presset situation i dag, er, at han nu i sin kvide må ty til citater fra Venstrefolk for overhovedet at bjærge sig bare nogenlunde igennem debatten.

Det viser lidt om det svage udgangspunkt, hr. Villy Søvndal har i dag, at han end ikke er i stand til ved egne argumenters kraft at redde sig i land fra det, han har bevæget sig ud i. Det er jo meget sigende.

Det er det med tallene, jeg så godt vil tage fat i, altså hr. Søvndals halvering, for nu fortsætter hr. Søvndal, og jeg er nået til, at det må være, fordi vi taler om to forskellige ting. Ellers er konklusionen endnu værre, men den skal jeg afstå fra.

Det må være, fordi vi taler om to forskellige ting, og jeg tror, at den halve milliard, hr. Søvndal taler om, som også rigtigt er omtalt i en Venstrepublikation, er udtryk for det, som jeg allerede har beskrevet en gang tidligere, nemlig at over årene har det været sådan, at satspuljen vokser med omkring en halv milliard om året.

Det er alt sammen også rigtigt, men det siger jo intet som helst om den fremadrettede indsats, og det er her, hr. Villy Søvndals halvering bliver interessant, for hr. Villy Søvndal hævder, at regeringen halverer indsatsen over for de svageste grupper.

Der er intet om det, hr. Villy Søvndal siger, og jeg kan blot med et enkelt tal illustrere, at det ikke er rigtigt, og at det tværtimod er sådan, at indsatsen bliver forøget.

I forbindelse med udmøntningen af satspuljen denne gang, blev der afsat 670 mio. kr. over 4 år – over 4 år – til de udsatte grupper. Hvis vi så sammenligner med, hvad der året før blev afsat, så blev der afsat 220 mio. kr. til de udsatte grupper over 4 år.

Det er meget vanskeligt at se, hvordan hr. Villy Søvndal kan få det til at blive en halvering. Der er tale om en kraftig stigning. Jeg ved ikke, hvor hr. Villy Søvndal har lært regning og matematik. Jeg ved det ikke, men det er en kilde til stadig forundring, hvordan hr. Villy Søvndal kan få en så massiv stigning i indsatsen over for de svageste grupper til at blive en halvering. Det

skylder hr. Villy Søvndal Folketinget en forklaring på.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Statsministeren var lidt irriteret over, at jeg citerede Venstrefolk. Jeg tror, han sagde: Villy Søvndal er langt ude, når han citerer Venstrefolk.

Det synes jeg er et underligt syn at have på Venstrefolk, må jeg sige til statsministeren. Man kan da ikke udelukke, at der er Venstrefolk, der faktisk er optaget af at beskrive virkeligheden, som den er. Det synes jeg er en fordom, statsministeren bærer rundt på der, som jeg slet ikke forstår, hvor han har fra, at alle Venstrefolk er nogle, man ikke kan tro på. Jeg synes helt bestemt, jeg vil advare imod det syn på Venstrefolk sådan helt generelt. Jeg har truffet mange Venstrefolk undervejs, som jeg godt syntes, man kunne tro på. Jeg har også truffet nogle, som jeg syntes manipulerede meget med tal og sådan noget. Også for ganske nylig.

Men generelt at sige, at man er langt ude, når man citerer Venstrefolk, det synes jeg ikke. Jeg citerer gerne Venstrefolk, der i øvrigt har rimelige synspunkter, så det vil jeg bestemt advare statsministeren imod.

Så siger statsministeren, at den halve milliard jo er satsen hvert år. Nej, de penge, der er tilført udsatte grupperinger, er ikke kun hentet fra satspuljen de foregående år. De er hentet fra et miks af satspulje og finanslov, og derfor er det simpelt hen ikke rigtigt. Så jeg må sige, at statsministeren svingede sig op til helt forunderlige højder, da han skulle beskrive forskellen fra sidste år til i år.

Kl. 16.15

Sagen er, som Venstre udmærket beskriver i den pjece, som jeg efterhånden har citeret fra nogle gange – jeg skal give statsministeren et eksemplar bagefter – at fire udmærkede, gæve Venstrefolk, som man sagtens kan tro på, peger på, at hvert år er socialudgifterne udvidet med ½ mia. kr. Så langt så godt.

Jeg peger så på, at med det, der ligger nu, er man nede på under halvdelen af indsatsen i de kommende år. Det er en kendsgerning, at sådan er det. Og den sammenligning, statsministeren laver, giver kun mening, hvis man fastholder det synspunkt, at sociale forbedringer alene skal laves over sats. Det har aldrig været SF's udgangspunkt. Hver eneste gang SF har bidraget med et finanslovforlig, har vi ud over satsforhandlingerne også lavet sociale forbedringer på selve fi-

nansloven. Det er måske den virkelig store forskel.

Derfor vil jeg sige til statsministeren: Når beviserne, ligesom i retssager, står så stærkt over for statsministeren, som tilfældet er nu, synes jeg, at så skal man indrømme det. Alt andet er uklædeligt.

Når man ved, at den statslige indsats bliver halveret, og når man ved, at amternes indsats bliver sænket så dramatisk som det, man kan læse på amternes hjemmeside – i Storstrøm med 14 pct. – er det dumt at blive ved med at benægte, at billedet er sådan. For statsministeren kommer til i løbet af mindre end en måned eller to at sige: Det må hr. Villy Søvndal undskyldte, jeg tog så grueligt fejl, men det var i virkeligheden, fordi jeg ikke havde fået orienteret mig nok. Det ville ikke være rart for en statsminister, vel?

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Allerførst vil jeg med stor fornøjelse sige til hr. Villy Søvndal, at jeg på ingen som helst måde er irriteret over, at hr. Villy Søvndal citerer Venstrefolk; det er jeg tværtimod meget stolt over.

Jeg er meget stolt over at konstatere, at hr. Villy Søvndal i løbet af sådan en debat her ikke er i stand til at bidrage med ét eneste originalt SF-synspunkt. Hr. Villy Søvndal fører denne debat alene ved at bruge citater fra Venstrefolk.

Nej, det, man så kan beklage i den forbindelse, er ikke, at hr. Villy Søvndal gerne vil bruge Venstrefolk i sin debat, men det, man kan beklage, er, at hr. Villy Søvndal misbruger Venstrefolk og misbruger Venstres publikationer; giver misvisende konklusioner på det, Venstre har skrevet, og på det, Venstrefolk har sagt.

Men nu tror jeg efterhånden, at vi er ved at have klarhed over, hvad det er, hr. Villy Søvndals halvering består i. For den halve milliard, som hr. Villy Søvndal hele tiden taler om, kan kun være den halve milliard, som satspuljen stiger med hvert år. For det er det, den stiger med; det er i hvert fald det, Venstre har skrevet om. Det må være det, hr. Villy Søvndal også tænker på, men der kan jeg bare sige til hr. Villy Søvndal, at den bliver ikke halveret, den stiger stadig væk med en halv milliard om året. Så der er intet om hr. Villy Søvndals halvering.

Inden for satspuljen sker der rent faktisk det, at over en 4-års-periode er der nu tale om en stigning i indsatsen over for de svageste grupper. Hvor der sidste år blev afsat 220 mio. kr., er der nu blevet afsat 670 mio. kr. Det vil sige 450

mio. kr. mere til de svageste grupper. Det var det, der blev tilbage af hr. Villy Søvndals halvering. Det viste sig altså at være en stigning på 450 mio. kr.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Villy Søvndal for en kort bemærkning. Men nu skal der tilføjes nyheder, hvis formanden ikke skal lukke for korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Jeg vil så kvittere for det og sige, at jeg er glad for, at statsministeren medgiver, at man ikke nødvendigvis er langt ude, når man citerer Venstrefolk. Og jeg synes, at det specielt i denne her debat er vigtigt at have blik for, at Venstrefolk jo ikke kan nøjes med festtalerne. De kan ikke nøjes med at holde en smuk tale på Venstres partimøde, eller hvor det er. Det er dem, der skal have enderne til at nå sammen i den brutale virkelighed, jeg har citeret. Det er dem, der godt ved, at her klæres det ikke med festtaler. Det er dem, som er dybt bedrøvede over at skulle ud at skære på kerneområder inden for velfærdsområderne, når de bliver udsat for den snævre og hårdhændede økonomiske politik, som regeringen udsætter dem for.

Så vil jeg bare runde af med diskussionen om indsatsen. Jeg er enig i, at indsatsen ikke alene afgøres af de her hårde økonomiske tal – det gør den også. Men jeg synes, at det ville klæde både statsministeren og regeringspartiernes ordførere at erkende, at den pris nogle kommer til at betale for skattestoppet – det kan man så være tilhænger af – ikke alene er en halvering af den statslige indsats i forhold til de her udsatte grupper, det er også en situation, hvor amternes og kommunernes budgetter bliver stramme. Og der er jo ikke så mange valgmuligheder, for sygehusene fylder så meget på amternes budgetter.

Kl. 16.20

Det er jo derfor ikke noget tilfælde, at dér, hvor man for alvor rammer ind, er på de sociale områder på amternes budgetter. Hvem er det? Det er de hjemløse, det er de sindslidende, det er misbrugerne, det er børn, der skal anbringes, og så er det de handicappede.

Men jeg medgiver, at statsministeren i dag virker som en utrolig forhærdet synder, der ikke er til at få til at bøje sig for tal. Jeg synes personlig, det er dumt.

Hvis jeg havde været statsministerens medierådgiver, og det er jeg ikke, ville jeg have anbefalet ham: Vi kan lige så godt gøre det i dag. For det bliver så ubehageligt efter så hård en debat som i dag at skulle erkende allerede inden for de næste par måneder, at man fastholdt et synspunkt, der ikke havde gyldighed.

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Hr. Villy Søvnald forsætter med sine taløvelser. Nu er det kommuner og amter. Hr. Villy Søvnald påstår nu, at skattestoppet fører til dramatiske nedskæringer rundtomkring. Også det kan kraftigt afvises.

Hvad er det, der er tale om? Det, der er tale om i den aftale, der er indgået med kommuner og amter, er en økonomisk vækst. Altså ikke en nedskæring og da slet ikke de halveringer, som hr. Villy Søvnald taler om. Nej, der er tale om en økonomisk vækst i kommuner og amter, en vækst, som i kommunerne er på 2,5 pct. og i amterne på ca. 3 pct. Det er altså en kendsgerning. Der er ikke tale om nedskæringer. Der er tale om stigninger.

Så siger hr. Villy Søvnald, at jeg er en forhærdet synder. Nej, det er meget enklere. Det er nemlig sådan, at når man taler om tal, er der nogle behårde love, der siger, at $2 + 2 = 4$, og at en stigning på 450 mio. kr. ikke er en halvering. Det er den regnebog jeg tror hr. Villy Søvnald kunne stå sig ved at dykke lidt dybere ned i.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

19) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 106:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af et udvalg vedrørende grønlandske forhold.

Af Kuupik Kleist (IA) og Lars-Emil Johansen (SIU).

(Fremsat 25/4 2002).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg skal indlede med at sige, at den konservative ordfører ikke kan være ordfører, fordi ordføreren, hr. Kaj Ikkast, sidder i formandsstolen. Så de bemærkninger, jeg vil komme med, dækker begge regeringspartier, Venstre og Det Konservative Folkeparti.

Forslaget er fremsat af repræsentanterne her i Folketinget for Inuitpartiet og Siumutpartiet.

Det foreslås, at der nu nedsættes et særligt udvalg her i Folketinget på 17 medlemmer til at behandle forhold vedrørende Grønland

Det er jo sådan, at Grønlands landsstyre i januar 2000 nedsatte en selvstyrekommission, som ifølge kommissoriet har til opgave at undersøge og vurdere, hvorledes hjemmestyrets kompetence og ansvar kan øges inden for rigsfællesskabets rammer. Den endelige betænkning fra Selvstyrekommissionen forventes at foreligge i marts måned næste år.

Det er forventningen, at hvert fald hos regeringen, at landsstyret derefter vil rette henvendelse til regeringen, og regeringen har i den anledning over for hjemmestyret tilkendegivet sin positive holdning til at drøfte modernisering i retning af øget selvstyre.

Man kunne derfor sige, at udvalget måske kunne vente, men vi har læst forslaget på den måde, at forslagsstillerne netop ønsker at diskutere mere generelle grønlandske forhold, inden regeringen måtte forhandle et egentligt lovforslag med Grønland.

Vi har selvfølgelig den opfattelse i regeringspartierne, at ønsker grønlænderne at diskutere grønlandske forhold her i Folketinget, er vi meget positivt indstillet over for det.

Hvordan det så mere teknisk skal ske, om det skal være efter den ene eller den anden bestemmelse i forretningsordenen, må vi så diskutere i Udvalget for Forretningsordenen.

Men vi tilsiger altså en meget positiv behandling af dette forslag.

Kl. 16.25

Kristen Touborg (SF):

Forslaget her er udtryk for et ønske om, at der bliver en bredere parlamentarisk debat om dansk-grønlandske forhold. Det finder SF for fornuftigt, i og med at debatten og beslutningerne i dag er henlagt til den danske regering og det grønlandske landsstyre, hvorefter visse af afta-